

KREDSBLADET

UDGIVET AF DANMARKS LÆRERFORENING KREDS 35 OG 36. LÆRERE I HELSINGØR OG FREDENSBORG KOMMUNER

Hvad er et Comfort-o-meter, og hvad laver Jeppe Lilholt med det? Læs side 23 (Foto: Ole Sejer)

Helsingør Lærerforening
Danmarks Lærerforening Kreds 35
Ole Rømersvej 11, 3000 Helsingør
Tlf.49202977-giro 2100118
FAX 4976 5374
Mail: 035@dlf.org
www.kreds35.dk

Kontortider:

Mandag	9 - 13	Niels Braunstein
	13 - 15	Merete Knuhtsen
Tirsdag	8 - 9.50	Birger Lund
	11-13	Thomas Ringbro
	13-16	Henning Jensen
Onsdag	9 -12	Niels Braunstein
Torsdag	9 -11	Liselotte Bak
	11 - 15	Vera Sandby Hansen
Fredag	9 - 12	Henning Jensen
	10 - 13	Vera Sandby Hansen

Formand:

Vera Sandby Hansen tlf 49226332
Løntofte 23, 3070 Snekkersten

Næstformand:

Henning Jensen tlf. 49203556
Enighedsvej 6, 3000 Helsingør

Kasserer: Niels Braunstein, tlf. 49701295
Toftemosevej 18A, 3100 Hornbæk

Merete Svalgaard Knuthsen tlf.49221149
Jollen 89, 3070 Snekkersten

Lise Lotte Bak tlf. 49201709
Snerlevej 6, 3000 Helsingør

Thomas Ringbro tlf. 33257768
Stampesgade 5 st.th.m 1702 Kbh.n. V

Birger Lund tlf. 56955785
Løntofte 37B, 3070 Snekkersten

Fredensborg Lærerkreds
Danmarks Lærerforening Kreds 36
Jernbanegade 36, st.mf.
3480 Fredensborg
Tlf.48482455 - giro 5722160
FAX 48485255
Mail: 036@dlf.org
www.kreds36.dk

Kontortider:

Mandag	10,30 -16	Jørgen Cseh
Tirsdag	10,30 -16	Lars Lindstrøm
Onsdag	10,30 -16	Pille Poulsen
Torsdag	10,30 -16	Nils Wulff
Fredag	09,00 -12	Jørgen Cseh

Formanden træffes efter aftale

Formand:

Henriette Stein
Tinghusvej 10A,2.th, 3480 Fredensborg

Næstformand:

Jørgen Cseh
Sænkesøvej 3, 2970 Hørsholm

Kasserer:

Nils Wulff
Vilhelmsro 427 3480 Fredensborg

Pille Poulsen
Strynggade 6,1 tv. 2100 København Ø

Lars Lindstrøm
Florahøj 1 3480 Fredensborg

Lærerrepræsentant i skoleudvalget i Fredensborg:

Annette Hansen-Jacobsen tlf. 45175070
Egedalsskolen 2980 Kokkedal
Privatadr. Arresøvej 6, 3310 Ølsted

360 graders eftersynet

- kommer det mig ved?

Vi har hver især pligt til at fortælle alle, vi kender, hvad der virker og fungerer godt, og hvad der skal til for at gøre folkeskolen bedre, lyder opfordringen fra Henriette Stein, formand i Fredensborg Lærerkreds

Henriette Stein:

Vi ved, at veluddannede lærere er en forudsætning for god undervisning. Derfor bør der være stor opmærksomhed på læreruddannelsen og på lærernes efteruddannelse. Vi ved også, at enhedsskolen med et udelte skoleforløb fra 0.-9. klasse er den bedste ramme for undervisningen

Som bekendt er regeringen i gang med et eftersyn af folkeskolen. Det lyder som en gammel bil, der skal synes, før den kan tøffe videre nogle år endnu, hvilket absolut ikke er tilfældet for skolen. Alle, der arbejder i folkeskolen, véd, at den hele tiden udvikles og forbedres.

Men vi skal altså til det igen, også selv om regeringen har gennemført over 30 lovforslag siden den trådte til i 2001! Denne gang er der dog håb om, at der bliver lyttet til lærerne. På Marienborg-mødet i januar var Danmarks Lærerforening inviteret med ved bordet og efterfølgende er et rejsehold sendt ud i landet for at tage pulsen på folkeskolen.

Det er her eftersynet kommer os ved, for mens rejseholdet arbejder, har vi hver især pligt til at fortælle alle, vi kender, hvad der virker og fungerer godt, og hvad der skal til for at gøre folkeskolen bedre. Vi må brede vores viden langt ud, deltage i debatter og fortælle vores omverden, hvad der skal til for at gøre en god skole bedre. Vi ved det nemlig, dels på baggrund af hverdagen i skolen og dels på baggrund af den forskning, der er lavet om undervisning. Brug lærerne!

Vi ved, at veluddannede lærere er en forudsætning for god undervisning. Derfor bør der være stor opmærksomhed på læreruddannelsen og på lærernes efteruddannelse. Vi ved også, at enhedsskolen med et udelte skoleforløb fra 0.-9. klasse er den bedste ramme for undervisningen; den skal vi værne om og samtidig udnytte mulighederne for holddannelse, undervisningsdifferentiering mm.

Endelig skal lærerne gives muligheder for at lave god undervisning. Kvaliteten i undervisningen hænger sammen med trivsel og det psykiske arbejdsmiljø.

Manglende balance mellem opgaver og ressourcer, modsatrettede krav, mange forskellige relationer med kolleger, elever, forældre og samarbejdspartner er alt sammen forhold, der kræver gode rammer for arbejdets udførelse.

Danmarks Lærerforening har lavet et oplæg til Marienborg-mødet, hvor man kan læse mere om Lærerforeningens forslag til, hvad man bør forholde sig til i forbindelse med 360 graders eftersynet. Oplægget kan ses på www.dlf.org

Besparelser på skolerne i Fredensborg Kommune

Kredsen har i de seneste måneder ved møder med skoleafdelingen nøje fulgt udmøntningen af besparelserne i budget 2010. Det er svært at få et overblik over de præcise konsekvenser, men i øjeblikket ser det ud til, at der skal spares, hvad der svarer til godt 20 lærerstillinge. Tidsplanen ser også ud til holde, så de berørte vil, som tidligere udmeldt, få besked i slutningen af marts eller begyndelsen af april.

Det er forskelligt, hvilke konsekvenser besparelserne vil få på de enkelte skoler. Når tiden nærmer sig, prøver kredsstyrelsen at få et overblik, men samtidig er der en forventning fra lærerne om, at skolerne meddeler forældrene, hvilke konsekvenser, det har for netop deres barns skole. Det må ikke blive den enkelte lærer, der skal stå til regnskab for de politiske beslutninger.

Man kan ikke spare sig til en bedre skole!

Henriette Stein

Udsyn i stedet for eftersyn

Det var den betegnelse skoleleder Kirsten Birkving, Egedalsskolen og Helle Armandi, medlem af skolebestyrelsen gennem 8 år på samme skole, ville foretrække. Begge var de med i de indledende møder til det såkaldte eftersyn af folkeskolen, der fandt sted på Marienborg

Helle Armandi var med torsdag den 26. januar, hvor hun i en 10-mands gruppe med forældre og elever som skolens brugere var med i en rundborssnak med ministrene Lars Løkke, Bertel Haarder og Lene Espersen. De var yderst lydhøre, men så dog lidt klatøjede ud efter gårsdagens festmiddag med lancier hos dronningen på Christiansborg.

- Mange emner og temaer kom på bordet under det to timer lange møde, fortæller Helle Armandi.

- Der var fokus på indeklimaet og selvfølgelig forældresamarbejde, når vi nu var en forældre- og elevgruppe. Læringsstile er det jo populært at drøfte, og jeg bød selv ind med bl.a. det fleksible skoleskema, som vi praktiserer her på Egedalsskolen. Evaluering og test og især, hvordan de konstruktivt kan bruges i undervisningen, var også fokuspunkter. Jeg fremhævede især CEPOS-undersøgelserne, hvor man tager højde for elevernes forskellige sociale baggrund, så et 7-tal kan være lige så flot for en elev som et 12-tal kan for en anden. Derfor kan man ikke sammenligne på tværs, men kan sammenligne undervisningseffekten, påpeger Helle Armandi.

Hun kan også fortælle, at eleverne helle end gerne så de afsluttende prøver efter 9. klasse afskaffet til fordel for projektopgaver, som de oplever knap så stressende med mindre præstationsangst. Indeklimaet betød også meget for de pågældende elever, og de undrede sig over lærernes mangfoldighed: Nogle lærere kunne straks, de kom ind i klassen, fylde klasserummet med naturlig autoritet, mens andre - trods højlydte kommandoer - ikke kunne få ørenlyd og arbejdsro. - Måske skulle man spørge lærerne, om de kunne lide børn, inden man ansatte dem, mente en elev.

Kirsten Birkving deltog, da hun er en af de fem i formandskabet for „Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen“, om fredagen, hvor forskerne og eksperter var inviteret.

Lars Løkkes fremmeste ambition med eftersynet, som både Kirsten Birkving og Helle Armandi havde foretrukket at kalde „udsyn“, var at få en folkeskole i verdensklasse fagligt for ikke, at Danmarks skulle blive løbet over ende i en

Helle Armandi tv. og Kirsten Birkving har ikke meget til overs for Lars Løkkes planer om at bruge testresultaterne som et konkurrenceparameter

ny verdensorden med bl.a. Kina og Indien som dominerende nationer. Alligevel fremhævede Kirsten Birkving, som det også ville fremgå af den beretning „Formandskabet“, der er på trapperne, at der skal sættes på elevernes alsidige udvikling. Der skal sættes på elevernes trivsel, den personlige udvikling og den faglige udvikling. Ingen af de tre ben kan undværes.

- Der, hvor jeg sad på Marienborg, blev det fremhævet, at det ikke nytter kun at sætte på det faglige. Det vigtigste er da, at børnene udvikles til stærke personer, der kan blive aktive borgere i vores samfund, fremhæver Kirsten Birkving.

Ikke uventet mente forskerne i hendes gruppe på Marienborg, at der skal sættes på en vidensbaseret undervisning, og at man i folkeskolen skal trække på gensidige erfaringer om, hvad der virker og ikke virker.

- Det kan ikke nytte at vi alle stormer rundt i hver vores retning. Tingene skal målrettes, og her kan test og evaluering være en hjælp. Tallene må aldrig stå alene, men kan bruges som tallene på et stegetermometer, der fortæller om stegen har fået for meget, for lidt eller er perfekt, lyder det fra Kirsten Birkving, der således overbevisende demonstrerer, at hun har sin pædagogiske kompetence intakt.

At offentliggøre testresultaterne som et konkurrenceparameter som Lars Lykke agter at gøre, efterhånden også med Bertel Haarders modstræbende accept, væk-

ker ikke genklang hos vores to Marienborg-deltagere, som også begge havde foretrukket et ”udsyn” i stedet for et eftersyn.

- Det er det, der skal til: et ordentligt udsyn, for det kan jo ikke nytte at lukke øjnene for at vi globalt står i en konkurrencesituation, vi aldrig tidligere har oplevet, erkender de.

Der er nu etableret et rejsehold med Jørgen Søndergaard som leder. Det skal ud i landet for at finde eksempler på det, der virker i undervisningen. Han er direktør ved Socialforskningsinstituttet og formand for Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling. Kirsten Birkving, som kender ham derfra, har stor tillid til ham.

- Han er en god, men også skrap advokat for folkeskolen, vurderer hun.

Hvad det ender med, ved ingen. Man kan frygte, det bliver svært at få en skole i verdensklasse samtidig med, at regeringen tvinger halvdelen af kommunerne til at spare på skolebudgetterne, og lærerne har et kæmpemæssigt efterslæb, når det gælder efteruddannelse.

Men Kirsten Birkving og Helle Armandi føler sig overbevist om, at der vil komme tiltag, så vi nærmer os målsætningen, om at hele 95% af de unge får en uddannelse. Her er det bunden, der skal løftes. Og skal ambitionen om at komme i top 5 på verdensplan lykkes, hvad angår fagligheden, er det ikke kun bunden, men alle elever, der skal løftes.

Nye regler for sygefravær

Siden 2008 er der foretaget tilføjelser til sociallovgivningen med henblik på at nedbringe sygefraværet, dvs. få sygemeldte ansatte tilbage på arbejdspladsen, dels fordi det er dyrt med sygemeldte på dagpenge og dels for at fastholde dem på arbejdsmarkedet.

*Niels Braunstein:
Såfremt du bliver
syg og formoder, at
det bliver længere-
varende, anbefales
det, at du tager kon-
takt til din tillidsre-
præsentant og/eller
kredsen.*

Praksis indtil 2009

Indtil 2009 meddelte man sin arbejdsgiver, at man var syg. Man passede sin sygdom evt. sammen med egen læge. Var man syg i mere end 14 dage kunne arbejdsgiveren bede om en lægeattest (varighedserklæring), som angav sygeperiodens forventede længde, og arbejdsgiveren betalte attesten, 250 – 300 kr.

Når man havde været syg i flere perioder eller med udsigt til længerevarende sygdom, kunne man blive indkaldt til en sygesamtale med sin leder. En samtale, hvis formål det var at afdække, om der var noget på arbejdspladsen, der havde indflydelse på sygefraværet, og hvad man kunne gøre for at muliggøre den sygemeldtes tilbagevenden til jobbet - her og nu delvist, men også på langt sigt. Således står der i Helsingør Kommunes sygdomspolitik: ”*Hellere halvt på arbejde end helt syg*”. Og filosofien bag dette ”mundheld” er, at jo længere man er væk fra sit arbejde, jo større er risikoen for, at man ”udstødes” af arbejdsmarkedet. Og statistikken bekræfter i høj grad denne dystre spådom.

Nu er der kommet andre boller på suppen

Nu er der imidlertid kommet andre boller på suppen, for en vis Hr. Claus Hjort Frederiksen har været ind over, hvordan man skal håndtere lønmodtageres fravær p.g.a. sygdom. Indtil nu er ledige blevet kontrolleret tæt, om de nu også var/er reelt ledige? Ledige skal søge relevante stillinger, og det skal dokumenteres. Der skal aktiveres, og der skal afholdes opfølgingsmøder. Alt sammen en tæt kontrol. Og ved den mindste mislyd mistes dag-

pengeretten!

Fremover skal socialforvaltningerne også følge sygemeldte tæt. Er der nu også tale om reel sygdom? Er der tale om sygdom i forhold til *alle* erhverv, en såkaldt ”bred vurdering” – fordi man stadig ikke kan gå efter tre måneder, så kan man jo godt sidde og passe kasse i Netto, og så er man ikke berettiget til sygedagpenge. I forløbet så skal den sygemeldte også aktiveres. Og arbejdsgiveren er nu også i højere grad *forpligtet* til at følge op på sygdomstilfældet.

Fraværsprocenten i Danmark er faktisk pæn

Denne ændrede holdning til fravær p.g.a. sygdom skal ses i lyset af, at der for få år siden var mangel på arbejdskraft og en påstået al for høj fraværsp procent p.g.a. sygdom i Danmark. Hvad fraværsprocenten angår, så viser statistikken imidlertid klart, at Danmark ligger pænt *under* de lande, vi sædvanligvis sammenligner os med. Så fraværspåstanden må siges at være falsk; men den er gentaget så tit, så selv politikere, der jo godt ved, hvordan tingene er skruet sammen, åbenbart efterhånden selv tror på påstanden. I hvert fald har man formået at føre debatten på falske forudsætninger - siges tingene tit og højt nok, er der sikkert noget om snakken.

Men nu tegner billedet sig således:

Kort sygefravær.

Man melder sig syg som hidtil, passer sin sygdom evt. i samråd med lægen, man bliver rask og genoptager sit arbejde. (altså ingen ændring).

Længerevarende sygefravær

Man melder sig syg, og det ser ud til at være længerevarende.

Sygesamtalen

Arbejdsgiver *skal* indkalde til en *pligtig* sygesamtale, og samtalen *skal* være afviklet *inden* fire uger efter sygemeldingen – det er en samtale mellem den sygemeldte og lederen. Formålet er at drøfte tilbagevenden til arbejdet samt at skaffe oplysninger til bopælskom-

munen (der jo ikke behøver at være lig den kommune, du er ansat i).

Til forskel fra den sygesamtale, der er nævnt i Helsingør Kommunes sygdomspolitik, så er denne nye samtale som nævnt pligtig for arbejdsgiveren, og man *skal* deltage. Selvfølgelig kan man være så syg, at fremmøde er umulig. Men så skal man på en eller anden måde kontakte arbejdsgiver og aftale, hvordan man så skal forholde sig. Ønsker arbejdsgiver en lægelig begrundelse for at fremmøde ikke er mulig, så skal arbejdsgiver afholde udgiften til en sådan erklæring.

Man har ret til at have en bisidder med til sygesamtalen, og erfaring viser, at det er en rigtig god idé.

Fastholdelsesplan

Hvis fraværet skønnes at vare mere end 8 uger, kan den sygemeldte fremsætte ønske om, at der udarbejdes en fastholdelsesplan, som beskriver, hvordan man kan vende tilbage til jobbet, helt eller delvist. Altså hvilke tiltag kan der gøres på arbejdspladsen, så man i den nuværende situation kan udføre arbejdet i begrænset omfang – kan der foretages nogle skånehensyn, hvilke?

Planen udarbejdes i fællesskab mellem den ansatte og lederen. Hvis der laves en plan, skal den medbringes til opfølgningssamtalen i jobcenteret i hjemkommunen.

Er der ikke lavet en sådan plan, og arbejdsgiver skønner, at det ikke er nødvendigt, så kan socialforvaltningen forlange, at en sådan plan udfærdiges. Skønner arbejdsgiver, at det stadig er unødvendigt, skal arbejdsgiver begrundes sin holdning *skriftligt*. Så kan det nemlig kontrolleres, at det ikke er den sygemeldte, der prøver at snige sig udenom!

Er der tvivl om, hvad der skal til for at fastholde en ansat på arbejdspladsen, d.v.s. undgå en afskedigelsessag p.g.a. sygdom, så er ”mulighedserklæringen” en måde at få afklaret, om den sygemeldte kan tåle beskæftigelse herunder omfanget (fuld-/nedsat tid) og arten. Arbejdsgiveren har måske betænkneligheder, mens den sygemeldte, der gerne

vil være rask, er parat til hvad som helst. I mulighedserklæringen skal lægen vurdere det tiltag, der påtænkes, og det gør lægen skriftligt på bagsiden af "mulighedserklæringen".

Mulighedserklæring

Arbejdsgiver beslutter, om der skal udarbejdes en mulighedserklæring. Erklæringen er altså ikke afhængig af, om der laves en fastholdelsesplan. Den giver arbejdsgiver og sygemeldte mulighed for at få lægens vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang arbejdsfunktioner fremover kan varetages, uden at helbredet forværres, eller om der er tale om fuld uarbejdsdygtighed. Denne erklæring træder i stedet for den nuværende varighedserklæring (det, vi i dag forstår ved en sygemelding).

Arbejdsgiver udfylder første del med stamoplysninger, men også oplysninger om funktionsnedsættelser, og hvordan det påvirker jobfunktionerne. Evt. indgår også forslag til ændringer i arbejdsfunktioner. Denne udfyldelse af skemaet sker i samarbejde med den ansatte, men af arbejdsgiveren.

Anden del er lægens vurdering i forhold til jobfunktionerne, fraværets varighed m.m. Kan arbejdet klares som foreslået, er der mulighed? Eller er der tale om fuld uarbejdsdygtighed? Mulighedserklæringen erstatter som nævnt "lægeattesten". Vurderer arbejdsgiver, at en "mulighedserklæring" ikke er nødvendig, kan han bede om en "friattest", som lægen så udfylder (den er lig den nuværende "lægeattest"). Denne attest er billigere end mulighedsattesten, ca. 250 – 300 kr. Mulighedserklæringens pris fastsættes suverænt af lægen, alt efter hvor lang tid det tager at udfylde erklæringen. Der er nemlig ikke indgået aftale med PLO (Praktiserende Lægers Organisation), det har KL og PLO ikke ønsket (= det var ikke muligt). Det vurderes af hovedorganisationerne, at lægens arbejde med erklæringen vil løbe op mod 1.000 kr. eller mere. Så en "friattest" vil i mange tilfælde sikkert skønnes at være fuldt tilstrækkelig.

Oplysningsskema – socialforvaltningen

Efter ca. 4 uger sendes et skema fra socialforvaltningen i hjemkommunen. Skemaet skal udfyldes og returneres inden 8 dage. Formålet er, at hjemkommunen kan vurdere sygdommens karakter, og om der er behov for opfølgningssamtaler hver 4. eller 8. uge - eller hver tredje måned – eller måske slet ikke. Der skal også holdes en opfølg-

ningssamtale.

Bopælskommunen har ret til oplysninger om årsag til sygdommen og kan indhente alle slags lægeoplysninger og om nødvendigt beordre til speciallæge. Sagsbehandlerne får bistand til at læse "lægelatinen" af på socialforvaltningerne ansatte "sociallæger" (ikke "sociale læger").

Undlader man at returnere skemaet eller at møde til samtale, fortaber man flux retten til sygedagpenge. Dvs., at er man i fast stilling med ret til løn under sygdom, så bortfalder dagpengerefusionen til arbejdsgiver, og så er det ikke usandsynligt, at interessen for at afskedige den sygemeldte skærpes. Til samtaler på socialforvaltningen kan det også være en god idé at have en bisidder med.

Visitation

På baggrund af oplysningsskemaet fra socialforvaltningen, en evt. fastholdelsesplan m.m. vurderes i tilknytning til første opfølgningssamtale på jobcenteret om

- tilbagevenden er umiddelbart forestående (f. eks. efter et brækket ben)
- der er risiko for langvarigt sygeforløb og en risiko i forhold til arbejdslevnen (f.eks. stress, depression)
- lidelsen eller sygdommen medfører længerevarende sygeforløb (f. en klar diagnose, kræft, sclerose)

Opfølgningssamtalen

På baggrund af ovenstående beslutter jobcenteret, hvor ofte der skal afholdes opfølgningssamtaler.

Ved (1.) – første gang inden udgangen af 8. uge og anden gang inden 3 mdr. og herefter senest hver 3. måned.

Ved (2.) – første gang inden 8. uge og herefter *mindst* hver 4. uge.

Ved (3.) inden udgangen af 8. uge og herefter inden 3. mdr. og så senest hver 3. måned.

Aktivering

I forløbet skal Socialforvaltningen ved hver samtale vurdere, om der er tale om fuld eller delvis uarbejdsdygtighed.

Vurderes det, at der er tale om delvis uarbejdsdygtighed, så kan socialforvaltningen sende den sygemeldte i aktivering. Aktivering behøver ikke være på pågældendes arbejdsplads. Aktivering kan bestå af behandling, træning, fysioterapi, delvis tilbagevenden til arbejdet, terapi, motion m.m.m. Men behandling *alene* opfylder ikke kravet om aktivering. Og kan man på grund af tilstanden, f.eks. hospitalisering, ikke aktiveres, så er der i høj grad risiko for

På det netop afholdte TR-kursus i Helsingør Lærerforening, fik TR'erne en yderst kompetent gennemgang af de nye regler for sygefravær af Karen Andersen, som er konsulent i Hovedforeningen. Din TR er således klædt godt på til at hjælpe dig, hvis du skulle være så uheldig at få behov for det (Foto: Henning Jensen)

at dagpengeretten (-refusionen) mistes med deraf følgende problemer (ledighed oven i sygdommen + økonomiske problemer)

Hvis arbejdsgiver og sygemeldte finder, at f.eks. tilbagevenden til jobbet på 50 %, altså delvis sygemelding, er en god idé, jf. ovenfor om mulighedsplan, så skal man først høre socialforvaltningen, om det er en mulighed. Sætter man bare tingene i sving, er der en risiko for, at socialforvaltningen vurderer, at arbejdet er genoptaget, og så stopper sygedagpengene. Misteltenen skal tages i ed først.

Retten til sygedagpenge bortfalder generelt,

1) Så længe den sygemeldte uden rimelig grund undlader at medvirke ved jobcenterets opfølgning.

2) Så længe den sygemeldte mod lægens opfordring afviser at lade sig indlægge eller modtage behandling (lægen kan være jobcenterets lægefaglige konsulent, "sociallægen") eller afviser at deltage i optræning for at genvinde arbejdslevnen.

3) Hvis den sygemeldte ved sin adfærd forhaler helbredelsen.

Kontanthjælp

Skulle dagpengere retten fortabes, så kan der søges kontanthjælp. Men den tilkendes *kun*, hvis man ikke har nogen form for indtægt eller forsørgelsesgrundlag i øvrigt. Er man gift/samboende, og der hos vedkommende er en indtægt: ingen kontanthjælp. Er der formue (ud over få tusinde kroner): ingen kontanthjælp. Er der ejendom (hus, ejerlejlighed, sommerhus): ingen kontanthjælp, tingene kan belånes: Er der bil: ingen kontanthjælp, sælg bilen. Og så skal kontanthjælp i øvrigt sædvanligvis tilbagebetales.

En økonomisk krølle

Udviklingen viser i øvrigt, at sygemeldte, der afkræves "friattester" eller mulighedsattester, ved afhentning af attesten i første omgang selv skal betale af egen lomme. Og ved mulighedsattester bliver det ikke en ubetydelighed. Og hvorfor så det? Joh, lægerne er grumme trætte af, at arbejdsgivere er umanerligt længe om at komme til lommerne og betale for ydelsen: attestudstedelse. Og iflg. læger har kommunale arbejdsgivere bestemt ikke været de kvikkeste til at betale. Så der skal altså medbringes kolde kontanter til lægen, der så udfærdiger behørig kvittering, der – forhåbentlig – uden besvær refunderes af arbejdsgiver.

Tillid er godt – kontrol er bedre

Det er ingen dans på roser at være syg. Ikke alene skal man trækkes med ubehaget, man skal også bruge kræfter på at forholde sig til diverse kontrolforanstaltninger og tiltag, så situationen ikke også ud over helbredet forværres. Systemet bliver mere og mere gearret til: *Tillid er godt Kontrol er bedre.*

God ledelse, empati og fornuft er vejen frem

Selvfølgelig skal man på arbejdspladserne aftale, hvordan tingene skal ske og lægges til rette. Det sker i MED, i første omgang i HOVED-MED (tidligere Kommune-MED). Fornuften bør råde, for syge mennesker kan nemt gøres mere syge, hvis ovennævnte kontrolsystem skamrides, det er som skabt til at plage livet af folk og skabe utryghed. God ledelse, empati og fornuft er vejen frem.

Såfremt du bliver syg og formoder, at det bliver længerevarende, anbefales det, at du tager kontakt til din tillidsrepræsentant og/eller kredsen.

Nye tider – nye måder

Ledelser, tillidsrepræsentanter, kredsstyrelsen og forvaltningen drøftede på et netop afholdt møde, hvordan aftalen har fungeret til nu i år 1.

Spændende bliver det at se, hvorledes aftalen kommer til at fungere i år 2 skriver Henning Jensen, næstformand i Helsingør Lærerforening og medforhandler af aftalen

*Henning Jensen:
Det bliver spændende at se, hvordan aftalen kommer til at fungere i år 2*

Historikken

Tilbage i 1970'erne havde læreren det professionelle råderum over sit arbejde. Der blev ved skoleårets planlægning tildelt et antal lektioner, og så stod læreren ellers med hovedansvaret for gennemførelsen af sin undervisning og opgaver i tilknytning hertil. Der kunne så ved planlægningen blive tale om at påtage sig nogle specielle opgaver såsom tilsyn med samlinger mm., som gjorde, at lektionstimetallet blev nedsat. Når fagfordelingen var gennemført var "bogføringen" også. Nu vidste man, hvad næste skoleår indebar af opgaver.

I midten af 70'erne var Per Hækkerup så lige inde over med at gøre en lektionsstørrelse til 45 minutter, hvor den hidtil havde haft en varighed af 50 minutter. Det betød så et par lektioner mere om ugen, hvilket der var nogen surhed over.

Herefter fik det øvrige arbejdsmarked pø om pø gennemført ekstra feriefridage. De feriefridage som til sidst blev til den 6. ferieuge. For lærerne kom det i stedet til at betyde en gradvis nedsættelse af lektionstimetallet. Det ugentlige lektionstimetal endte på 23,96. Så kom tiden, hvor arbejdsgiverne ikke troede, at lærerne "leverede varen". Det blev til U, F og Ø. Nu skulle der tælles, og det blev der. Lærere og ledere blev rigtig dygtige til det. Senere kom 375 timer + undervisning + udviklingstid + andre opgaver. Undervisningstillæg, akkordtillæg, arbejdstidsbestemte tillæg, og jeg skal komme efter dig. Lærernes og ledernes bogholdergen udvikledes til stadighed. En

god ting kom der da ud af øvelsen: På "bundlinjen" kunne nu aflæses, at lærerne rent faktisk "leverede varen". Men flyttedes fokus ikke fra lærernes professionelle tilgang til undervisningsopgaven og over til, om regnestykket nu gik op? Flyttedes dialogen mellem lærer og leder ikke mere og mere fra dialogen omkring undervisningsopgaven og over til dialogen om, hvorvidt regnestykket var udført korrekt?

Vi fik en ny arbejdstidsaftale i 2009

Ved de sidste OK-forhandlinger har DLF prøvet at få gennemført en ny arbejdstidsaftale, der kunne leve op til professionsidealet. Først ved den seneste (2008) kom der så en ny arbejdstidsaftale. Det kunne ikke blive til en central aftale, hvilket ville have været at foretrække. Aftalen skulle være udgiftsneutral for de enkelte kommuner. Store tælleoperation skulle i gang. Nu skulle al anvendt tid igennem "en veksleautomat" og komme ud i den anden ende som: undervisning, faktor og andre opgaver.

Øvelsen blev også i Helsingør gennemført. Forhandlingerne kørte meget på fortolkning af, hvor hvad hørte til. En aftale kom i hus. Dog meget sent - lige før sommerferien. Skolerne var dog løbende orienteret om, hvor i forhandlingerne man var, så skoleårets planlægning kunne komme i gang i den forventning, at der kom en ny aftale i hus. Var den ikke kommet i hus, havde alternativet været at køre efter den gamle aftale.

Nu arbejdes der så i henhold til den nye aftale. Til de flestes tilfredshed og nogens utilfredshed. Havde man nær sagt: Sådan vil det altid være, ligegyldigt hvilken aftale, der skrues sammen. Nogle kunne med den gamle aftale opleve at have både 26, 27, 28, 29 og sågar 30 lektioner om ugen. Dette er ikke mere muligt. Andre har oplevelsen af, at der ikke længere er den samme tid til at udføre en given opgave. Et eksempel er tillidsrepræsentanterne. I

henhold til den gamle aftale fik de som alle andre 375 timer i individuel tid uafhængigt af antal lektioner. Nu får de "kun" faktortid for de lektioner, der er plads til efter, de har fået deres TR-akkord indregnet. Andre eksempler på kollegaer, der føler sig pressede under den nye aftale, er skolebibliotekarer og børnehaveklasseledere. Helsingør Lærereforening har holdt møder med de berørte parter og vil følge situationen nøje.

Sammenhæng mellem opgaver og ressourcer

Generelt kan siges, at der må holdes fokus på, at opgaver og ressourcer følges ad.

Derfor er det også vigtigt at præcisere, at den kommende planlægning af skoleåret 2010/11 bør indeholde en prioritering af opgaverne og deres karakter, så opgave og ressource kommer til at have sammenhæng. Eksempelvis: Hvilket servicecenter vil vi have? Har vi hidtil været for ambitiøse? Har vi råd til den store forkromede udgave eller..? Der er nødvendigvis også nødt til at være forskelle i de enkelte skolers prioriteringer. Eksempelvis er der nogle skoler, der har et meget stort behov for skole/hjemsamarbejde. Nogle er nødt til at indstille sig på et væsentligt større niveau omkring arbejdet med de utilpassede elever end andre skoler. Det stiller store krav til planlægningsarbejdet for det kommende skoleår. Der må forudses vigtige møder blandt personalet, møder mellem ledelse og personale og møder i MED-udvalget.

Og ovenover altting...

Arbejdstidsaftalen bygger på gensidig tillid. Aftalen foreskriver og nødvendigvis dialog (også løbende) mellem lærere/børnehaveklasseledere og ledelse.

Der vil dog altid kunne forudses uenigheder om og forskellige tolkninger af aftalen. Så vidt Helsingør Lærereforening har oplevet, har der været færre problemer med implementeringen af den nye aftale, end der var med den gamle aftale. De problemer, der har været, er i de fleste tilfælde løst på den enkelte skole.

Forhandlingsparterne for den lokale arbejdstidsaftale, forvaltningen og HLF, er samtidig fortolkningsudvalg. Vi er fuldstændigt enige om at medvirke til, at aftalen kommer til at fungere efter hensigten. Til nu har vi ikke ligefrem væltet os i fortolkningsager, hvilket må betragtes som meget positivt.

Sidste nyt: Ledelser, tillidsrepræsen-

Fra TR-kurset i kreds 35 ved Henning Jensen

Inge Larsen fra „Videnscenter for Arbejds miljø“ gav et meget spændende og inspirerende oplæg om de kommende trivselsaftaler

Den 26. og 27. januar deltog tillidsrepræsentanterne og kredsstyrelsen i kursus arrangeret af HLF. Kassereren passer jo godt på medlemmernes penge, så han havde foreslået, at det atter skulle foregå på Orø.

Det er faktisk billigere end andre kursussteder, og da vi alle synes, der er rigtigt hyggeligt på Orø, blev det sådan.

Den ene dag havde vi **Trivselsaftaler** på programmet. Vi fik et meget spændende og inspirerende oplæg ved Inge Larsen, Videnscenter for Arbejds miljø. Normalt tager de ikke ud til så små grupper, men Liselotte Bak, miljøansvarligt kredsstyrelsesmedlem havde tryllet lidt.

tanter, kredsstyrelsen og forvaltningen er blevet enige om at mødes den 8. februar kl. 14 for at erfaringsudveksle om, hvordan aftalen har fungeret til nu i år 1.

Trivselsaftaler kommer medlemmerne til at høre meget mere om. I henhold til det seneste KTO-forlig skal der udarbejdes en sådan aftale for alle skoler. De skal forefindes på skolerne lige så vel som APV-erne.

Den anden dag havde vi **Ny Sygedagpengelov** på programmet. Her fik vi en yderst kompetent gennemgang af de nye regler ved Karen Andersen fra DLF. I flæng kan nævnes, at det gældende fra 4. januar er således, at lederen har ansvaret for senest 4 uger hen i et sygdomsforløb at have gennemført en sygefraværssamtale.

Uddrag af loveteksten:

Arbejdsgivers pligt til at indkalde den sygemeldte medarbejder til sygefraværssamtale.

Når en medarbejder bliver syg, er det vigtigt, at kontakten med virksomheden fortsætter. Det kan være svært, når medarbejderen ikke længere dagligt er på arbejdspladsen. For at styrke dialogen mellem arbejdsgiver og en syg medarbejder skal arbejdsgiveren senest i 4. sygeuge holde en samtale med en medarbejder, der er sygemeldt

Der er flere nye regler og konsekvenser af den nye lov. Medlemmerne kan læse meget mere om dette på side 4 og 5. Et godt link, hvis man brænder for at vide mere, inden der kommer yderligere information fra din TR eller kredsen:

www.ams.dk/Ams/Vejviser-for-arbejdsgivere/Sygefravaerssamtale/Vejledning

TR på Skolen ved Kongevejen, Jens Palle Jensen, diskuterer trivsel med Liselotte Bak, som er arbejdsmiljøansvarlig i Helsingør Lærereforening. Læs hendes artikel om gode trivselsprocesser på side 9

Spændende bliver det at se, hvorledes aftalen kommer til at fungere i år 2.

Nyt fra Helsingør Lærereforening

Ved formanden, Vera Sanby Hansen

*Vera Sandby Hansen:
Den samlede lærersituation taget i betragtning vil det være uklogt at afskedige lærere, da tilgangen til faget stadig er lavere end behovet*

Velkommen til det nye Børne- og Ungeudvalg

Helsingør Lærereforening ser frem til et godt samarbejde med det nye udvalg. Foreløbig er der aftalt et møde med formanden, Gitte Kondrup. Vi havde med det tidligere udvalg møder mellem tillidsrepræsentanterne og udvalget, hvilket gav en god indsigt i hver vore oplevelser og holdninger til skolens forskellige opgaver. De lokalpolitiske beslutninger skal tages i krydsfeltet mellem de politiske beslutninger fra Christiansborg, de lokale forhold og desværre en ofte stram økonomi. Skal opgaverne på skolen løses med engagement, vil brugen af lærernes faglighed og en konstruktiv dialog være et godt udgangspunkt. Forholdet mellem mål og resurser er konstant i spil og en kæmpe udfordring. God vind til det nye udvalg.

(Læs redaktørens interview med Gitte Kondrup på side 10, red. bemærkning)

Færre lærerstillinger

HLF har været i kontakt med forvaltningen om situationen siden efteråret, da det blev kendt, at børnetallet var mindre end først antaget. Forvaltningens og vores vurdering har indtil videre været, at reduktionerne langt hen ad vejen kan gå op ved den naturlige afgang. Fra forvaltningen er der nævnt den mulighed, at der i forbindelse med projekt "læringsmiljøet" kan findes midler til kompetenceudvikling inden for IT, som samlet kan øge efteruddannelsesmidlerne, hvilket vil påvirke behovet for ansatte i positiv retning. Disse beslutninger er endnu ikke truffet, men bør være afgjort inden længe, da oplæggene til politisk beslutning vedr. læringsmiljøet er på trapperne.

På de skoler, der har for mange ansatte, indstilles i første omgang nogle

kolleger til forflytninger, og er der så ikke pladser på andre skoler, kan det ende med en afskedigelse.

Den samlede lærersituation taget i betragtning vil det være uklogt at afskedige lærere, da tilgangen til faget stadig er lavere end behovet. Prognoserne for børnetallet er faldende i de næste år, men for Helsingør er tallene imidlertid ikke så negative, så det vil være absolut fornuftigt at fastholde alle gode lærerkræfter. Måske skulle man endda overveje at investere i det psykiske arbejdsmiljø, og give skolerne økonomi til at have ekstra lærertimer til i perioder at støtte lærere med særlige, vanskelige opgaver. Måske ville et sådant tiltag mindske sygefraværet og vise sig som en god investering.

Projekt bedre læringsmiljø

Processen, der skal lægge op til den politiske beslutning, er inde i den afgørende fase. Nogle af midlerne er fremskudt, så der kan igangsættes mere end først forventet. HLF har deltaget sammen med skoleledelse den 11. januar på heldagsmøde, hvor bl.a. oplægget fra IT-gruppen blev drøftet. Desuden blev den tidligere prioriterede rækkefølge af indsatsområderne drøftet. I bund og grund handler det om IT, der var prioriteret på en tredjeplads, skal prioriteres højere end alt andet. Prioriteringen var igen til drøftelse på aften-stormødet den 28. januar, hvor også skolebestyrelse og tillidsrepræsentanter deltog. Her var meldingen fra de fleste grupper, at læringsmiljøet stadig skal prioriteres højest. Men det blev også foreslået, at IT-udbygningen skal ligge parallelt med læringsmiljøet, idet udbygningen af faglokaler eller større undervisningslokaler naturligt bør have it-udbygningen med: tavler, netværk m.v. Som det tegner nu, er det min vurdering, at der er interesse i en fælles kommunal standard, men at skolernes meget forskellige forhold skal være udgangspunktet i planlægningen.

Det er allerede besluttet, at kompetenceudviklingen skal ligge sideløbende med de forskellige tiltag.

Kredsstyrelsen har igen deltaget i møde med skoleledelsen den 1. februar.

Løn aftaler

De lokale skal- aftaler fra OK 08 er nu på plads:

1. Pr 1. april udbetales et tillæg på 3.900 (i 2000 kr.) til alle. Tillægget er pensionsgivende. Og når der står alle, så er det hele vejen rundt: lærerne, børnehaveklasseledere, ansatte i BUR, PUC og UU.

2. Til lærere uden grunduddannelse er der aftalt kvalifikationsløn efter 4, 8 og 12 års ansættelse. Det blev aftalt, at man sikres 1 løntrin for hvert 4. år, man har været ansat. Færdiggøres læreruddannelsen godskrives op til 4 år i ancienniteten.

Audiologopæd'er (tale-hørelærere) ansat i BUR følger læreruddannedes lønforløb.

Krav til næste OK

Hovedstyrelsen er ved at opstille de foreløbige krav. Kredsformændene var til møde den 11. januar og høre om de første tiltag til OK-kravene på løn og andre ansættelsesforhold. Der er formandskonference igen 10.-11. marts. Herefter vil hovedstyrelsens oplæg sendes til medlemsdebat. Vi, HLF, skal aflevere de indsamlede krav sidst i juni. Hovedstyrelsens endelige forslag til krav behandles på kongressen i september.

Arbejdstidsaftalen er til evaluering landet over i øjeblikket, og vi må vente med oplæg omkring denne del af overenskomstprogrammet !

Kredskontoret og åbningstiderne

Vi kan konstatere, at vi i visse situationer bliver nødt til at lukke kredskontoret. Det er utrolig svært at dække vagter for hinanden, når der er kurser, konferencer eller sygdom, fordi kredsstyrelsesmedlemmerne naturligvis også prioriterer deres undervisning højt. Så hvis du gerne vil møde os og har brug for en snak, så ring og hør, om vi er der. Når der er ændrede åbningstider, indtaler vi det på telefonsvareren. Ved uopsættelige forhold træffes formanden på mobilnr 40 44 83 59.

Husk: Generalforsamlingen er tirsdag den 16. marts kl. 19 på Borupgårdskolen

Alle, der stiller op til poster i kredsstyrelsen kan få et opstillingsgrundlag på max.250 ord i Kredsbladets generalforsamlingsnummer. Deadline den 26. februar.

Allerede den 1.april 2010 skal der være vedtaget en kommunal trivselspolitik

Af Liselotte Bak, arbejdsmiljøansvarlig i Helsingør Lærereforening

I forbindelse med TR'ernes kursus, som løb af stabelen tirsdag-onsdag i uge 5, var et af oplæggene et temamøde med titlen "Gode Trivselsprocesser". Rejseholdsconsulent fra Videncenter for Arbejdsmiljø, Inge Larsen, ledede mødet. Videncenteret formidler forskningsbase-ret viden på arbejdsmiljøområdet og er en del af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.

Den kommunale trivselspolitik på trapperne

Allerede den 1.april 2010 skal der være vedtaget en kommunal trivselspolitik som en del af stresspolitikken. Det er derefter meningen, at kommunens trivselsplan og -politik skal udbredes til de enkelte kommunale arbejdspladser, som herefter arbejder med processen på lokalt plan.

Skoleleder, sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand styrer forløbet

Det må afgjort være en fordel for processen ude på skolerne, at TR'erne og enkelte sikkerhedsrepræsentanter allerede forud for begivenhedernes gang er klædt på til dette arbejde.

Ud over temadagen på Orø, har der således allerede i FAK-regi været afholdt temadag om emnet.

Her kunne både sikkerhedsrepræsentant, tillidsmand og skoleleder deltage i et lignende forløb - også ledet af Videncenter for Arbejdsmiljø.

Det vil da også være naturligt, at i hvert fald disse tre personer er med i styringsgruppen, når skolerne skal i gang med forløbet.

Kendetegn for arbejdspladser med god trivsel

Ideen med trivselsplanerne er naturligvis, at man, ved at fokusere på den gode trivsel hos de ansatte, formentlig vil opleve et kvalitetsløft i arbejdet og måske også et mindsket sygefravær, der fx skyldes stress.

Arbejdspladser med god trivsel kan kendes på, at ledere og medarbejdere:

- *Oplever balance mellem krav og resurser*
- *Føler et fælles ansvar for problemløsning*
- *Har en åben og tillidsfuld dialog*

Forhold, som må være idealet, der arbejdes hen i mod, når trivselsarbejdsprocesserne går i gang.

Gode trivselsprocesser – hvordan?

Det eksemplariske forløb i forbindelse med arbejdet med og implementeringen af handleplanerne er ifølge Inge Larsen:

En proces, som går igennem 5 delforløb, som illustreret herunder:

Den gode trivselsproces

– et eksemplarisk forløb

Ledelse og projektstyring: Det er særdeles vigtigt, at der igennem hele trivselsmålingsprocessen er en klar og tydelig ledelse og styring af forløbet med klare rammer for arbejdet. Dette er en forudsætning for, at arbejdet bliver en succes.

- 1) Forarbejde: Inden selve arbejdet går i gang, er det vigtigt at have gjort et godt og grundigt forarbejde i forhold til, hvordan hele forløbet skal køres. Også formål, resurser og ansvar skal være fastlagt.
- 2) Kortlægning: Spørgeskemaer udfyldes af medarbejderne eller trivselsmålingen foregår ved dialogmetoden. Hvilken metode, man vælger, er afgjort i forarbejdet.
- 3) Indsigt: Hvad viste målingerne så? Sæt tid af til drøftelser om trivselen på den enkelte arbejdsplads. Drøft god og dårlig trivsel. Se på sammenhænge. Hold fokus på formål og mål. Her kan det måske vise sig at være nødvendigt at bede om hjælp udefra.
- 4) Udvælgelse: Drøft resultaterne – både styringsgruppe og alle medarbejdere. Prioriter indsatsområder. Max 1-2 ad gangen.
- 5) Handling: Derefter går man i gang med at handle på de prioriterede indsatsområder. Nogle problemer er måske nemme at løse, mens andre kan kræve, at der indkaldes eksperthjælp.
Nedskriv plan med tidsfrister - Gå i gang – Evaluer – Evt. nyt forløb.

Sigt højt

Det skal blive interessant at følge skolerne trivselsprocesser og resultaterne af disse. Der er ingen tvivl om, at det er et særdeles vigtigt arbejde, der skal igangsættes. Det ædleste mål må naturligvis være, at vores arbejdspladser bliver så attraktive, at alle medarbejdere trives på den enkelte arbejdsplads. Det må være

ønskeligt for alle parter.

Der bør derfor sigtes højt, når mål og forventninger til trivselsprocesserne fastlægges.

Men - som i alle andre forhold gælder det naturligvis også her, at smarte "forkromede" ord og vendinger ikke gør det alene. Der skal handling bag ordene, før de får nogen som helst effekt.

Kilde: Videncenter for Arbejdsmiljø

Gitte Kondrup blev den nye formand for Børne-Ungeudvalget i Helsingør

Et langt sejt træk og benhårdt arbejde

Gitte Kondrup (S) har en forstærket indsats på børneområdet som sin vigtigste mærkesag

Gitte Kondrup byder som B&U-formand velkommen til mødet om de 120 mio. Det ærgrer hende, at man ikke kan bruge nogle af pengene på efteruddannelse af lærerne, for lærernes kompetencer er den allervigtigste faktor for en kvalitetsudvikling af undervisningen (Foto: Henning Jensen)

Et spørgsmål om troværdighed

Du har ikke som udvalgsformand ekstra 40 mio. med i posen til folkeskolen, som Jan Ryberg, og når de gælder konstituering, er der så ikke et skisma mellem magt/indflydelse og politisk troværdighed?

- Nej, jeg har ikke 40 mio. ekstra med og kunne heller ikke drømme om at bede om dem i konstitueringen. De 40 mio., som Per Tærsebøl købte Jan Ryberg for, var et fælles ønske fremsat af det gamle B&U-udvalg i fuld enighed for at afbøde det vedligeholdelseseftersløb, vi har ifølge NIRA's rapporten.

Tærsebøl gav dem uden at blinke og uden at vide, hvordan han kunne finansiere beløbet, som skulle gives med 10 mio. årligt over fire år. Og når du spørger om skismaet mellem indflydelse/magt og politik troværdighed, så kan man måske nok på den korte bane opnå indflydelse ved at gøre noget utroværdigt, men så mister man troværdigheden på den lange bane, og min troværdighed værner jeg voldsomt om.

Som B&U-formand står man overfor komplekse udfordringer, som der ikke findes hurtige, smarte løsninger på. Jeg tror mere på det lange seje træk og et benhårdt arbejde. Man skal lytte til de mange interessenter omkring skolen, børnene, forældrene, lærerne, PUC, PPR, forvaltningen osv. Og det hvad enten det gælder rekruttering og fastholdelse af kvalificerede lærere, de fysiske rammer eller læringsmiljøet. Når man så har lyttet til de forskellige indfaldsvinkler, råd og idéer, kan man lægge en fornuftig plan og strategi for, hvordan man vil tackle udfordringerne.

Børne-Unge Udvalgets prioritering af de 140 mio. til et bedre undervisningsmiljø

1. Fleksible undervisningsmiljøer
2. Ydre læringsmiljøer
3. IT
4. Medarbejdernes arbejdsmiljø
5. Lysforhold og akustik
6. Renovering af faglokaler

Børnene er fremtiden

En forstærket indsats på børneområdet er din vigtigste mærkesag?

- Ja, for børnene er fremtiden og Danmarks guld. Derfor skal vi have nogle gode dagtilbud, som giver de små et godt fundament i forhold til at kunne fungere i sociale fællesskaber og være parate til læring, når de senere kommer i den skole, der skal værne om og formidle vores danske værdier. At kvalificere de unge til at klare sig i voksentilværelsen er naturligvis også en fornem opgave for folkeskolen, som jeg grundlæggende synes er rigtig god. Det synes forældrene åbenbart også,

Kvinderne er stærkt repræsenteret i det nye Børne-Ungeudvalg. Gitte Kondrup er formand, og her er de fem øvrige til møde om de 120 mio. til forbedring af undervisningsmiljøet. Fra v. Malene Carmel (C), Pernille Vermund (C), Katrine Vendelbo Dencker (SF), Birgitte Ljunggreen Rasmussen (SF) og Betina Svinggaard (S). Hans Andersen (indsat) fra Venstre er eneste hane i kurven.

(Foto: Henning Jensen)

Gitte Kondrups blå bog

I sidste nummer hilste vi Jan Ryberg velkommen som ny formand for B&U-udvalget i Helsingør for hans meget positive indstilling til folkeskolen, som bl.a. har været uddybet her i bladet. Men vi gjorde regning uden vært. Per Tærsebøl blev slået så at sige med egne midler. Efter sigende skulle han nemlig i sin tid forgæves have tilbudt Vibe Møller borgmesterposten for at slippe for Knud Axelsen. Nu her efter valget i 2009 fik Rød Stue efter aftale med venstremanden Johannes Hecht-Nilsen, som er blevet borgmester, lavet en ny bred konstituering, og Gitte Kondrup blev ny formand for B&U-udvalget, mens Jan Ryberg røg ud i den kolde sne.

Den nye formand må virkelig siges at kende kommunen indefra, for hun kom i 1981 som 18-årig i lære som kontorelev i skatteafdelingen, hvor hun fortsatte efter endt uddannelse. Siden læste hun flere år på Forvaltningshøjskolen til skatterevisor.

I 1995 blev hun tillidsrepræsentant (TR) for de ca. 70 ansatte på skattekontoret. Som TR i skatteforvaltningen opdagede hun, at der blev truffet vigtige afgørelser andre steder og blev derfor på opfordring valgt som fælles TR for alle HK-erne i Helsingør. Hun kom også ind i HK's sektorbestyrelse. Hun mente nemlig, at det, der blev besluttet centralt i HK, også skulle have effekt for HK'erne på gulvet. For et gennemgående træk ved hende var og er, at hun gerne vil være med til at rette op på urimelighed og uretfærdighed.

Hun blev medlem af socialdemokratiet i 90'eren, hvor hun i forbindelse med en merindskrivning i daginstitutionerne demonstrerede i byrådssalen. Her holdt socialdemokraten Per Christensen en tale, der motiverede hende til at blive medlem af hans parti. Socialdemokratiet kvitterede ved i en del år at trække på hendes regnskabsmæssige kompetencer som kredskasserer. Det job passede hun

så godt, at hun i 2001, da sønnen som 14 årig ikke mere hang i mors skørter, tog imod opfordringen til at stille op til byrådsvalget, hvor hun fik et pænt valg, selvom hun var nybegynder.

I sidste periode fik hun som den eneste socialdemokrat en post som udvalgsformand for Teknisk Udvalg og sad samtidig som menigt medlem i B&U-Udvalget. Nu har hun så at sige byttet kasket med den konservative Erling "Skipper" Hansen, den tidligere B&U formand, der i stedet er blevet formand for Teknisk Udvalg.

Gitte Kondrup er glad for, at det endte med en bred konstituering i byrådet, fordi hun hylder samarbejde og må siges at være endog meget konsensus-søgende. Hun ser hellere muligheder frem for problemer og forhindringer. Karakteristisk for hende er det således, at hun - til trods for dagbladscitater om, at udvalg fungerer bedst med ligelig mandlig og kvindelig repræsentation - efter eget udsagn følte sig nærmest helt høj over den gode, positive stemning i det nye udvalg, hvor Hans Andersen er eneste hane i kurven. Har Gitte Kondrup ikke på forhånd de 40 mio. ekstra med til vedligehold af skolebygninger, som var den pris, Tærsebøl købte Jan Ryberg for, har

udvalget fået en formand, der som mærkesag nr. 1 går ind for „En forstærket indsats i folkeskolen, der forudsætter kvalitet i udvikling og læring i dagtilbuddene med fortsat forløb i folkeskolen”, så hun bliver utvivlsomt en god udvalgsformand for folkeskolen i Helsingør.

Travlt har hun, ikke mindst fordi hun sætter en ære i at være velforberedt. Ugen begynder mandag kl. 8.30 og slutter først fredag eftermiddag med lørdag som eneste fridag. Søndagen bruges til forberedelse. Fælles TR er hun stadig og har ved siden af det politiske arbejde, hvad der svarer til en 33 timers stilling, og hun sidder i bestyrelsen i HK-hovedstaden, der har 105.000 medlemmer.

Det kan være svært at få et parforhold til at fungere, når man stort set aldrig er hjemme. Gitte Kondrup giver ikke direkte sit politiske engagement skylden for, at hun er single, men udelukker på den anden side ikke helt, at det har spillet ind. Men hun kan lide at have travlt.

- Hvis det, man har travlt med er spændende, giver det god energi, siger hun med overbevisning

Kuriøst nok er hendes 23-årige søn, der ligesom moderen ikke stikker op for bollemælk, netop gået i gang med læreruddannelsen. Han er glad for børn og kan lide at lære fra sig og er pt. pavestolt over, at han i sin første praktikperiode virkelig fik lært eleverne noget om så svært tilgængelige emner som digte og demokrati.

Selvom fritid nærmest er en by i Rusland for Gitte Kondrup, finder hun dog tre gange om ugen tid til at gå til fitness. Det er godt for helbredet og især for ryggen, når man sidder ned så meget, som hun gør, og Gitte Kondrup synes også, at det er godt for hovedet.

- Har man en lang dag gået og bokset med en hel masse, kan det være en hel befrielse at løfte noget tungt og få rørt sig, lyder det fra hende i erkendelse af, at der skal være harmoni mellem sjæl og krop.

for privatskolefrekvensen i Helsingør er kun 8,5%, langt under lands gennemsnittet på 14%. Med alle de pendlerfamilier, vi har, kunne utilfredse forældre sagtens bringe deres børn til privatskoler i andre nærliggende bysamfund, hvis det var det, de ville.

Og apropos Lars Løkkes nytårstale og 360 grader eftersynet, så er det selvføl-

gelig godt, at vi har en statsminister, der anerkender folkeskolen som et vigtigt omdrejningspunkt i samfundet.

Men jeg forholder mig stille afventende til Lars Løkkes initiativ og har ikke brug for, at folk, der i det daglige sidder langt væk fra folkeskolens hverdag, skal blande sig i lokale forhold. Folketingets og regeringens opgave er

at skabe nogle rammer, som vi i kommunerne kan agere i med skyldig hensyntagen til, hvad der lokalt er brug for. Og vi kan såmænd godt grave et spadestik dybere og erkende, at der også kan være forskel på de enkelte skolars behov. Løkke skal ikke blande sig for meget. Hverken jeg eller skolevæsenet i Helsingør har behov for, at

Gitte Kondrup prioriterer samarbejdet med lærerne højt, for når det gælder rådgivning om folkeskolen har lærerne spidskompetencerne

opfinde nye projekter. Her gælder det om at sikre, at processen omkring et bedre læringsmiljø fortsat er i en god gænge. Vi er naturligvis privilegerede ved at have 120 mio. til det formål, men må også erkende, at vi nok står foran en vanskelig prioritering.

Lærernes kompetenceudvikling som kæphest

Kan udvalgets prioritering fra april ændres?

- Selvfølgelig kan den ændres, hvis der er gode argumenter for det. Men på et netop afholdt møde med interessenterne fra området var tilbagemeldingen entydigt, at vi skal fastholde prioriteringen. Desværre kan vi åbenbart ikke bruge nogle af de 120 mio. til lærernes kompetenceudvikling, som er min kæphest. Jeg vil gøre mit til, vi kan finde andre finansieringsmuligheder. Jeg har lånt en masse værktøj for at sætte min lejlighed i stand, men hvis ingen fortæller mig, hvordan jeg skal bruge værktøjet, kan det jo være lige meget. Selvfølgelig skal vi sørge for gode fysiske rammer, men lærernes kompetencer er de allervigtigste, og et hav af undersøgelser dokumenterer, at investering i lærerkompetencer ligger på en suveræn førsteplads, hvad angår udbyttet af hver investeret krone til kvalitetsudvikling af undervisningen, og der er meget langt ned til næstbedste investering. Så lærerne er omdrejningspunktet og afgørende for, om børnene får et godt skoleliv eller ej. Det står og falder med lærerne.

Rekruttering og fastholdelse

Derfor mener du også, der skal sættes på rekruttering og fastholdelse af kvalificerede lærere?

- Ja, men der skal vi sætte på mange

tiltag. Jeg tror ikke at lærerne kommer farede til Helsingør bare ved at tilbyde et eller to løntrin mere, selvom det sikkert hjælper. De fysiske rammer er heller ikke alene afgørende, men selvfølgelig skal der være mulighed for at etablere attraktive læringsmiljøer med mulighed for at praktisere god og kreativ undervisning i vekslende organisationsformer. Mange parametre er afgørende for, om du oplever en skole som en attraktiv arbejdsplads.

Jeg forventer mig en hel del af de forsøg med undervisningsassistenter, vi har etableret på 4 skoler. Jeg er spændt på evalueringen, og det er nærliggende, at de også kan bruges i klasser med gardinhængere. Det vil give lærerne bedre mulighed for at leve op til rummelighedskravet.

En bedre seniorordning kunne endvidere medvirke til at fastholde ældre, erfarne lærere nogle år mere i faget, og for nyuddannede kan man oprette en tutorordning som hjælp til at komme over begyndervanskeligheder.

Vi bør også etablere en kontakt til seminarierne eller professionshøjskolerne, som de hedder i dag. Jeg ved fra min søns praktik i Gentofte, at man prøver at få kontakt med kommende lærere allerede før de har taget den afsluttende eksamen. Måske kunne vi bruge lærerstuderende som vikarer, eller vi kunne på anden måde introducere dem for de muligheder og kvaliteter, vi kan tilbyde lærere i Helsingør.

Du har i dit valgoplæg her i Kredsbladet skrevet, at nøglen ligger i samarbejdet mellem politikerne og lærerne?

- En udvalgsformands vigtigste opgave er at lytte til fagfolk og reflektere over deres ord, og når det gælder folkeskolen, har lærerne jo i den grad spidskompetencerne, selvom der også som tidligere nævnt er interessenter, som det er vigtigt at lægge øre til. Jeg er selvsagt meget interesseret i at have kontakter med en viden, der kan gavne mig, når jeg skal træffe beslutninger. Derfor tager jeg selvfølgelig også imod gode råd fra Helsingør Lærerforening, som vi også havde jævnlig kontakt til i det gamle udvalg.

Hvad bidrager til læring hos eleverne?

Det gør didaktisk- relations- og ledelseskompetence var konklusionen på en konference om lærerprofessionen, som Merete Svalgaard Knuhtsen, som sidder i kredsstyrelsen i Helsingør, deltog i

Merete Knuhtsen: Man må spørge sig selv:

Hvorfor sættes der ikke massivt fra politisk side på tiltag, som styrker netop disse kompetencer hos lærerne?

Clearinghouse – hva' er det?

I efteråret deltog jeg som repræsentant for pædagogisk udvalg i Helsingør Lærerforening i en konference under titlen Profession: Lærer.

Konferencen blev afholdt af Center for Grundskoleforskning, som er en ny afdeling af Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU), Aarhus Universitet. Her forskes der massivt i grundskoleforskning, da centret huser forskning i undervisningsformer, læreruddannelse, skoleledelse, inklusion, klasserumsledelse, evalueringsformer, nationale og internationale komparative undersøgelser og skolepolitik. Professor og direktør for Clearinghouse Sven Erik Nordenbo har sammen med sit team søgt svar på spørgsmålet: Lærerkompetence – hvad bidrager til læring hos eleverne?

Lærerkompetence – hvad bidrager til læring hos eleven?

Det norske undervisningsministerium, Kundskaps-departementet, havde udbedt sig et videnskabeligt, metaforsk-

Stiller du op til kredsstyrelsen i Helsingør Lærerforening?

På generalforsamlingen i Helsingør Lærerforening den 16. marts skal der vælges formand, delegeret, kasserer, kredsstyrelsesmedlemmer og suppleanter. Stiller du op til nogle af posterne, kan du få optaget dit valggrundlag med max. 250 ord i Kredsbladets generalforsamlingsnummer. Deadline den 26. februar. Se redaktionens adresse i kolofonen på bagsiden

nings evidens baseret svar på hvilke kompetencer, der har indflydelse på elevens udbytte af en given lærers undervisning. Kan der peges på ganske få faktorer? Svaret herpå eller mere præcist, resultatet af den evidens baserede forskning har, via narrativ syntese, til hensigt at føre til resultater indenfor følgende 3 områder:

- PRAKSIS
- POLITIK
- FORSKNING FREMADRETTET

Fælles for de tre områder er emnet, men målgrupperne er selvfølgelig forskellige. Praksis retter sig mod uddannelsen af lærere, politik skal danne baggrund for politiske tiltag og forskning selvsagt for fremtidig forskning. Selve dette forskningsprojekt er baseret på 55 internationale studier af lærernes undervisning sammenholdt med elevernes faglige udbytte. Som med megen anden forskning, må begreberne først afklares og defineres. Så hvad dækker begrebet kompetence over set i denne sammenhæng?

En kompetence defineres som:

- Evnen til at imødekomme krav og gennemføre opgaver af både kognitiv og ikke kognitiv karakter.

Med alt det ovenstående in mente gik det store arbejde i gang med at finde fællesnævner eller faktorer, som havde direkte indflydelse på elevernes udbytte af undervisningen. Kan man finde "De vises Sten" eller alkymistens hemmelig ingrediens, som forvandler middelmådighed til det ypperste?

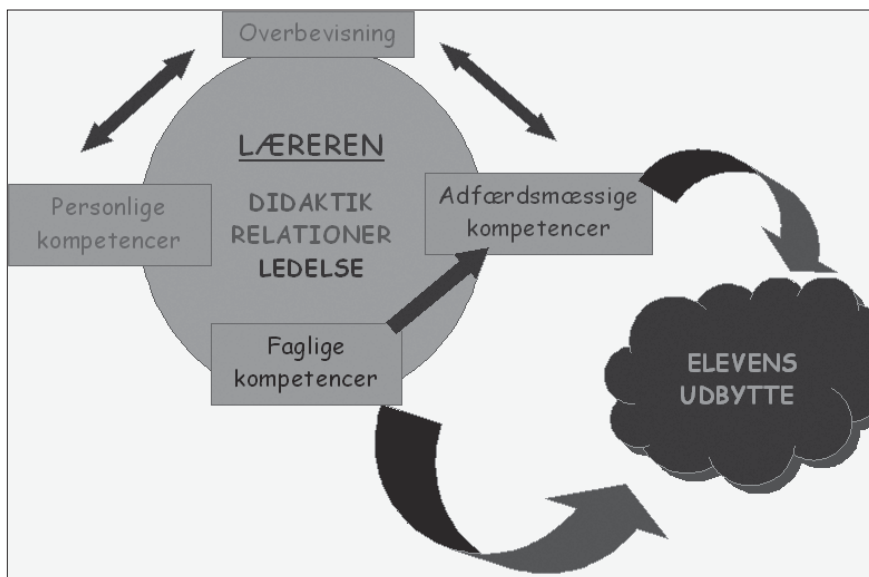
Konklusion

Undervisningshandlingen er den faktor der i størst udstrækning har indflydelse på elevernes videns tilvækst. Særligt er områder som:

- Detaljeret planlægning
- Klare mål for opgaverne
- Støttende læreradfærd undervejs
- Aktivering, der fører til motivering
- Synlig klasserums ledelse
- Organisering af aktiviteter/læring
- Generelle læringsmiljø
- ...

Det koges sammen til 3 specifikke lærerkompetencer, som har direkte indflydelse på elevens udbytte af undervisningen:

1. **Didaktisk kompetence** - hvor dygtige vi er til at formidle viden
2. **Relations kompetence** - hvor dygtige vi er til at skabe kontakt til det

Modellen anvendes til anskueliggørelse af lærerens formodede basiskompetencer

enkelte barn

3. Ledelses kompetence – hvor dygtige vi er til at skabe et klasseklima

Ydermere konkluderer forskningen:

- Den dygtige lærer skaber stor faglig spredning i sin klasse
- "Streng", i meningen realistisk og kritisk, vurdering øger elevernes faglighed
- Overordnede krav giver dårligere lærere, mens selvbestemmelse giver bedre lærerkompetencer

Måske ikke den store overraskelse, men hvorfor satses der så ikke massivt fra politisk side på at gøre tiltag, som vil støtte op om at styrke netop disse kompetencer hos lærerne? Når nu alkymisten kender den hemmelige ingrediens, hvorfor bliver han så ved med at prøve alt muligt andet, for at skabe guld? De senere års opgradering af personlig faglig viden frem for didaktisk indsigt og pædagogik har præget læreruddannelserne. Måske det var værd at satse på didaktik, når det nu engang er en af de kompetencer, som er af afgørende betydning for elevernes videns tilegnelse. Mht. til relationskompetence og ledelse af klassen er det værd at bemærke, at direkte kontakt, fællesskab og nærhed blandt lærer og elev er så afgørende. Hvor mange tætte relationer er det muligt at nå at danne, når det enkelte barn forsvinder i en mængde af 28 børn? Måske burde timetallet af hensyn til dette sættes op, så der bliver rum og energi til også at fokusere på relationerne sideløbende med den faglige målsætning for undervisningen.

Et virkeligt spændende indslag, der burde vække genlyd i Undervisningsministeriets korridorer!! Hele projektet og konklusionerne kan findes på www.dpu.dk/clearinghouse

Også Steen Hildebrandt og Per Fibæk Laursen peger i deres nye bog „Når klokken ringer ud“ på Relationskompetence, ledelseskompetence og didaktisk kompetence som de tre lærerkompetencer, der giver effekt. Forfatterne mener bl.a. entydigt, at der har været for lidt fokus på relationskompetencen

Du kan møde Per Fibæk Laursen på Helsingør Lærereforenings medlemskursus fredag den 12. marts.

Der er grænser for inklusion

Ny formand for Børne- Skoleudvalget i Fredensborg er Hanne Berg (SF). Hun går bl.a. varmt ind for 2-lærerordninger og lover, at der først bliver truffet en afgørelse om en ny skolestruktur efter en grundig dialog med forældre og lærere

*Hanne Berg:
Jeg kan godt følge
Helle Thornings
tankegang og fx.
forsøge at organisere
skolen med associerede
fællesskaber*

Det gamle Børneudvalg og Skoleudvalg er blevet slået sammen til Børne-skoleudvalget med dig som formand. Det er en ordentlig mundfuld, du skal gabe over. Hvordan vil du gribe det an?

- Kalenderen er hårdt booket, men jeg går ind til opgaven med åbent sind, og jeg er både engageret, nysgerrig og prioriterer her i starten at komme rundt til institutioner og skoler. De sidste har vi „kun“ 11 af, og jeg har stort set været på dem alle sammen mindst en gang, men vi har jo over 30 daginstitutioner. Jeg kan ikke love at komme ud på dem alle sammen, men jeg vil besøge så mange som muligt både for at få et indtryk af de fysiske rammer og for at møde både ledere, personale, og så er det altså rigtig sjovt også at få en lille snak med børnene.

Eftersyn og inklusion

Hvad synes du om Lars Løkkes nytårstale og hans 360 graders eftersyn af folkeskolen?

Du går jo ind for større tillid og mindre kontrol i skolen.

- Det gør jeg, og nu havde jeg ellers lovet mig selv, at jeg ikke ville kritisere regeringen her i interviewet, men jeg synes altså, de griber det forkert an, for de fokuserer ensidigt og ustandseligt på faglighed, faglighed og faglighed. SF går også ind for en fagligt stærk skole, men ønsker, at eleverne ud over faglig kompetence også får udviklet evnen til samarbejde, selvstændighed og kreativitet. Jeg frygter, at den ensidige satsning på faglighed vil blive en dødssejler som ødelægger folkeskolen med risiko for, at udsatte børn ligefrem kan gå i stykker allerede i indskoling med stress og præstationsangst.

Når Helle Thorning Schmidt herself

Hanne Berg på besøg i Asminderød Skoles SFO „Kometen“ sammen med skoleleder Lars Kyndesen og børnedirektør Lina Thieden

går på banen i stedet for den skolepolitiske ordfører, Christine Antorini, er det vel et udtryk for, hun ønsker at demonstrere et modstykke til statsministerens initiativ? Hun efterlyser bl.a. mere

disciplin og akutklasser for elever, der spolerer undervisningen?

- Nu er disciplin jo en gammel dagorden. Ude i kommunerne har vi snakket om ro og orden i klassen i mange år. Jeg synes i det hele taget, at meget af det, der foregår på landsplan, nærmest er et ekko af, hvad der rent faktisk er sket i kommunerne lokalt.

Men jeg kan godt forstå Helle Thorning, når hun taler om Akut-klasser. Vi har netop her i Fredensborg haft en temadag som oplæg til en revideret børne-ungepolitik, hvor vi bl.a. diskuterede rummelighed og inklusion, og hvordan vi skulle forstå disse begreber. Jeg mener, at der er grænser for inklusion. Det ville være en ideel verden, ja, nærmest en drømmeverden, hvis alle børn kunne være sammen altid i alle fag. Det ville kræve mange ressourcer, og der skal være sammenhæng mellem mål og midler.

Sådan set kan jeg godt følge Helle Thornings tankegang og fx forsøge at

organisere skolen med associerede fællesskaber. Urolige, forstyrrende elever skal måske have nogle særlige tilbud eller udfordringer på særlige hold eller i det, Helle Thorning kalder Akut-klasser. Men de kunne måske være sammen med den almindelige klasse i fx. idræt og praktiske fag, så de bevarede kontakten til fællesskabet. Men specialklasser og specialskoler vil ikke blive overflødige af den grund. Dem vil der fortsat være brug for.

Tror du det lykkes for Løkke. Regeringen har jo skåret ned på hele den offentlige sektor og har klemt kommunerne så gevaldigt bl.a. med skattestoppet, at halvdelen af dem, vores egen inklusion, har sparet på skolebudgetterne her i 2010. Kan du bevare optimismen?

- Jeg er faktisk blevet alvorligt bange, nu hvor regeringen netop har meldt ud, at kommunerne kommer til at holde for, når den økonomiske nedgang, som regeringen åbenbart omsider er ved at erkende, skal bæres. Hvordan forlyder der intet detaljeret om, udover at regeringen kræver nulvækst i kommunerne. Hvis vi kommer til at holde for endnu en gang, bliver det svært at være optimist.

Skolestrukturen

Konkret skal vi her i Fredensborg i gang med en debat om en ny skolestruktur. Hvor ser du problemerne?

- Helt overordnet kan jeg i hvert fald se, at elevtallet falder med 600-700 i løbet af de næste 10 år. Så vidt jeg er orienteret, får vi allerede i 2014 kun elever til 16 spor, og skulle de fordeles på 11 skoler, ville der gennemsnitligt kun blive 1½ spor på hver af de 11 skoler, og det vil betyde en udsultning af skoleområdet og et unødvendigt overforbrug. Og der er et stort potentiale for at organisere skoler og klasser mere optimalt. Vi skal gennem en bedre ressourceudnyttelse få råd til udvikling og kvalitet af skoletilbuddet til børnene.

Ifølge prognoserne vil Karlebo Skole komme ned på en klassekvotient på 10, men du går alligevel ind for at bevare den. Er det en reminiscens fra den udbrede opfattelse i SF for nogle år siden, at man skulle styrke lokalsamfundet.

- Der er efter min opfattelse særlige hensyn at tage, når det drejer sig om en lille skole i et landbysamfund. Det er synd, hvis de små samfund uddør, og det ville være at trække tæppet væk under en landsby som Karlebo, hvis vi lukkede skolen. Men jeg siger ikke, at den ikke bliver rørt. Man kunne forestille sig, at den måske administrativt blev en afdeling af en anden skole. Men nu skal skolestrukturændringen ud til debat blandt forældre og ansatte. De skal give deres input til, hvordan vi kan udvikle folkeskolen.

Bysamfundet i Humlebæk vil få alt for stor kapacitet. Der vil kun være 4 spor til tre skoler, og en af dem har rekrutteringsproblemer?

- Ja, i Humlebæk skal der i hvert fald ske noget, men jeg vil ikke her og nu foregribe begivenhedernes gang og pege på en løsning, men jeg kan love, at der først bliver truffet en afgørelse efter en grundig dialog med forældre og lærere. Faktisk ønsker jeg også at gå længere, fordi jeg gerne ser bysamfundet inddraget i diskussionen. For jeg mener, skolestrukturen er interessant for hele det pågældende bysamfund. Jeg vil fx. gerne i dialog med borgerne i Humlebæk om, hvordan de får ejerskab af deres folkeskole, så børnene i Humlebæk får en god, glad og lærerig barndom. Jeg håber, vi får en intensiv proces både med de direkte interessenter og borgerne og er også indstillet på, at der nok skal afholdes flere møder i Børne- sko-

Hanne Berg

Hanne Berg stammer fra Maribo på Lolland og læste jura på Københavns Universitet. På kollegiet mødte hun sin mand, Jon, som er forstkandidat og Ph. D i træforædling. Hun fik sin juridiske embedseksamen i 1988 og blev samme år ansat i Miljøministeriet, hvor hun har arbejdet i mange forskellige afdelinger og stadig er. Hun har været medlem i SF lige siden kollegietiden, men blev først rigtig aktiv, da hun flyttede til Nivå for 15 år siden. Hun har været formand for SF i Karlebo i 10 år og stillede første gang op til byrådsvalget for 4 år siden. Her kom hun til at sidde i både Børne- og Skoleudvalg som næstformand i det første og menigt medlem i det sidste, mens hun var formand for Integrationsrådet, hvor det også i høj grad drejede sig om børn og skole.

Nu er SF blevet stort og stærkt og spiller med musklerne, som hun humoristisk bemærker med henblik på, at partiet nu har fået dobbelt så mange pladser i byrådet: Foruden Hanne Berg, Susan Daoud, Ebba Anker Nielsen og Ole Bergmann, og mulighed for at spille med musklerne har hun i hvert fald fået med den tunge post i økonomiudvalget, og glad er hun for, at den Koordinerende integrationsindsats henhører til Børne- skoleudvalget.

Selvom hun nu ene kvinde udfører det samme arbejde som Thomas Lykke og Ole Marthedal tilsammen udførte som henholdsvis formand for Børneudvalget og Skoleudvalget, er hendes honorar som formand for det nyetablerede Børne- skoleudvalg ikke blevet større. For bedre at kunne

matche det store arbejde er hun i Miljøministeriet gået ned til en 30 timers arbejdsuge, så hun kan få en ugentlig fridag.

At manden hedder Jon og er forstkandidat har vi allerede røbet. Parret har tre børn: Rasmus på 17, som går på Espergærde Gymnasium. Asbjørn på 19 som blev student sidst år og nu med sin elguitar går på musikhøjskole i Vig. Efter moderens udsagn spiller han naturligvis blændende på sit instrument. Og så har hun datteren Ditte på 12.

Hun går vel på NGG? spør' redaktøren enfoldigt.

- *Vask din mund, Ole*, lyder svaret prompte og forarget, for alle tre børn har gået/går på Nivå Centralskole. Den sparsomme fritid bruges mest på familien. Havde der været mere af den, ville hun have læst flere bøger, gået mere i biografen og deltaget noget mere i kulturlivet.

leudvalget end dem der pt. er fastlagt. Vedr. rekrutteringsproblemerne er jeg nærmest rystet over, at ca. halvdelen af forældrene i Kokkedal fravælger de lokale folkeskoler, selvom det heldigvis nu ser ud til at strømmen er ved at vende. Vi risikerer at få nogle halvtomme skoler, og da det desværre ofte er resourceforældre, der fravælger bestemte skoler til fordel for mere populære skoler, risikerer vi en uheldig social skævridding. Hvis det skal lykkes os at undgå den, må vi skabe en god social blanding af de boligområder, vi nu engang har i vores byområder.

Imod offentligørelse af test

Hvad med offentligørelsen af resulta-

ter af læsetests, som både Lars Løkke og nu også Bertel Haarder bifalder for at styrke den frie konkurrence mellem skolerne?

- Børn og lærere vil blive overfokuserede på test-resultater. Og forældrene vil shoppe fra skole til skole for at opnå de bedste "fagresultater". Jeg er derfor stærkt modstander af offentliggørelsen af test. Forældrene skal ikke være forbrugere af skolen – de skal engagere sig aktivt i skolen, nærmiljøet og de sociale netværk i lokalsamfundet. Skoler med socialt udsatte elever vil blive fravalgt i højere grad end i dag. Ligesom det fri skolevalg vil det være med til at undergrave fællesskabet på tværs af sociale grupper og boligområder.

(fortsættes næste side)

Mærkesager

I dit valgindlæg her i bladet nævner du en række af SF's mærkesager på skoleområdet. Kan du nævne et par af dem, du prioriterer højest.

- Vel vidende at det koster penge og vel vidende, at jeg så kommer til at kæmpe både økonomisk og politisk for det, går jeg varmt ind for to lærere i klassen i dansk og matematik. Det ville medvirke til at skabe både fagligt og socialt overskud i klassen, og rummeligheden ville få en fair chance. Men det er dyrt, så det bliver ikke her og nu og heller ikke i 2011, men jeg håber, vi kan nærme os det hen ad vejen. Hvis vi får en ny regering med Helle og Villy i spidsen, vil folkeskolen blive prioritet højt. I deres finanslovsforslag er der afsat 2 mia. kr. til forbedring af folkeskolen, herunder også til 2-lærerordningen. Et godt indeklima er også en mærkesag for mig, og vi er nu så heldige at Ole Bergmann sidder med som næstformand i "Plan og Klima", som udvalget nu hedder, og som bl.a. institutioner, skoler, legepladser o.l. henhører under. Det ville være fint at få undersøgt og kortlagt problemet med henblik på, hvordan vi kan gøre indeklimaet bedre.

Der har været en medarbejderrepræsentant i både børneudvalg og skoleudvalg. Din forgænger, Ole Marthedal, var i starten skeptisk, men blev siden meget begejstret for ordningen. Hvad mener du?

- Det er rigtigt, at Ole Marthedal blev så glad for ordningen, at jeg har hørt ham nærmest prale af det på et stort møde om "Partnerskabet" i Jylland. Jeg kunne personligt godt ønske ordningen fortsat, men det er en dispensationsordning, så vi skal i givet fald ansøge om en ny dispensation i Indenrigsministeriet. Derfor skal det op til en politisk drøftelse i udvalget, men jeg synes som sagt, at ordningen har været velfungerende.

Jeg er kun jurist

Der er tradition for lejlighedsvis, uformelle møder med kreds 36 og formanden for udvalget. Du har lige deltaget i et?

- Det er fint at mødes og godt at få udvekslet ideer, synspunkter og informationer. Så den tradition fortsætter jeg med glæde forhåbentlig til gavn for begge parter. Lærerne er spidskompetente, når det gælder folkeskolen. Jeg er jo kun jurist.

www.kreds36.dk

Fredensborg Lærerkreds har fået ny hjemmeside. Kredsstyrelsens „webredaktør“ Pille Poulsen, fortæller her, hvad du kan få ud af at gå på hjemmesiden

Pille Poulsen: Det er her, du kommer ind i billedet, kære læser! Vi vil nemlig gerne have noget respons på, hvor brugervenlig siden er

Det er nok ikke ret mange af vore medlemmer bekendt, men vi har altså fået ny hjemmeside! Ok, ny og ny er måske så meget sagt, for det er jo flere år siden Kreds 36 gik på nettet. Men som en udløber af vores fokus på kredsens *synlighed* besluttede kredsstyrelsen, at den "gamle" hjemmeside var en tand for "old school". Den var besværlig at opdatere, og layoutet lod meget tilbage at ønske. Vi ville gerne være i stand til at kommunikere dette og hint hurtigt ud til medlemmerne, og vi så det også som en opgave at holde alle ajour om kredsens arbejde – gerne på en levende måde. Hvad skulle vi så have i stedet? En fuldstændig fantastisk, up-to-date, interaktiv, superdynamisk hjemmeside - naturligvis! En hurtig research gjorde dog hurtigt kål på disse drømme, for det koster alt for dyrt for medlemmerne at købe og vedligeholde et sådant design. Så vi besluttede at vælge det samme, som størstedelen af kredse i Danmarks Lærerforening har gjort, nemlig den såkaldte *klon* af DLF's hjemmeside. Det har forskellige fordele - udover den økonomiske mængderabat - bl.a. er support så godt som omkostningsfrit. Det virker også fornuftigt, at kredsenes hjemmesider er opbygget på samme måde som hovedforeningens, og at de fremtræder med samme layout. Kritiske

røster i egne rækker har dog udtalt, at layoutet er kedeligt, og hertil kan man dels svare, at smag og behag er forskelligt, dels at det er op til de hjemmesideansvarlige at få mest muligt ud af de givne rammer.

Hjemmesiden i sin nuværende udgave har været i luften siden juni 2009. Der bliver arbejdet på den ved enhver given lejlighed, men den er stadigvæk ikke helt færdigudbygget, for det tager søreme lang tid! Og selv om *synligheden* og dermed hjemmesiden er i fokus, er der også mange andre væsentlige opgaver for kredsstyrelsen, som ikke bare lige kan sættes til side. Langsomt, men sikkert bliver hjemmesiden imidlertid mere og mere indholdsrig.

. Hvis du synes, der mangler et eller andet, så giv os et praj. Du kan f.eks. sende en mail til bipo@dlf.org eller 036@dlf.org. Alle ideer er velkomne og vil blive overvejet. Selve hjemmesideprogrammet har visse begrænsninger, som I ikke skal trættes med her, men det er altså ikke alt, der kan lade sig gøre. Det skal bestemt ikke holde dig tilbage, for måske kan netop dit input give anledning til, at vi finder nye veje. Det kan også godt være, din idé allerede er på tegnebrættet hos os, men så kan din henvendelse være med til at få ideen gennemført lidt hurtigere.

www.035.dk

Af Merete Svalgaard Knuhtsen, ansvarlig for pædagogisk udvalg og IT i Helsingør Lærerforening

Det er snart 2 år siden HLF fik sin egen hjemmeside. I en tid, hvor langt de fleste bruger computeren som en integreret del af den daglige praksis i hjemmet, var man i Kredsstyrelsen enige om, at det var på høje tid. Computere findes i snart hvert eneste danske hjem og bruges i dag til utallige formål: Bl.a. som kommunikationsmiddel, som nyhedsmedie, som butik, og i høj grad til informationssøgning over alt fra kaffemaskiner til omlægning af realkreditlån. Ikke at have en hjemmeside ville være både mærkværdigt, uprofessionelt og helt ude af trit med efterspørgslen fra medlemmerne. Men er vores hjemmeside så god nok?

For at gøre det nemt for både administratorer (kredsstyrelsen) og brugere (medlemmerne) er hjemmesiden oprettet som en klon af Danmark Lærerforenings hjemmeside. Det betyder, at det overordnede layout, opbygningen og links til forveksling ligner

www.dlf.org. Det betyder også, at vi på HLF's hjemmeside forsøger at videreforme lokale informationer og i øvrigt henviser til DLF, når det kommer til overordnede forhold, som fx barselsregler og lign. Indholdet for øjeblikket er derfor:

- Helsingør Lærerforening – med information om den siddende kreds styrelse, vedtægter og åbningstider
- Kontakt – med information om tilfaldsvalgte både i KS, men også TR og SIK på skolerne
- Kredsbladet – hvor du kan læse gamle og nye udgaver af Kredsbladet
- Nyheder – som primært informerer om nært forestående begivenheder i HLF
- Rådgivning – hvor du kan læse om, hvilke muligheder du som medlem af DLF har for rådgivning i forbindelse med ansættelse, barsel eller pension
- Arbejdsmiljø – hvor information om arbejdsskadeanmeldelse og vores undersøgelse om arbejdsmiljøet på Helsingørs skoler ligger
- Lokalaftale – hvor den gældende lokalafstale for lærere i Helsingør kommune indgået mellem Forvaltning og KS ligger

- Generalforsamlinger – hvor du kan læse mere om tidligere Generalforsamlinger og få information om den kommende

Indholdet redigeres løbende, når der er nyt, af mig. Dog vendes alt, der sættes på hjemmesiden, med vores formand, Vera Sandby Hansen. På forsiden er der desuden en række links til forskellige interesseområder – fx

folkeskolen.dk, diverse regler eller web tv fra DLF. Forsiden redigeres af Thomas Ringbro hver fredag, så de nyeste informationer kan nå medlemmerne.

Desuden arbejder vi på at skabe et debatforum for medlemmer af HLF, og et lukket forum for TR, SIK og KS. Vi vil rigtig gerne have en dynamisk og interessant hjemmeside med relevante informationer for vores medlemmer. Omvendt er vi meget bevidste på, at vores kerneydelse er rådgivning af medlemmerne, og i sådanne tilfælde er det oftest den direkte kontakt, der er bedst. Men sig til, hvis du synes, der mangler noget eller noget, du synes, vi kan gøre bedre, eller noget som du gerne ville have, vi uddyber.

Merete Svalgaard Knuhtsen, webmaster i Helsingør Lærerforening: Vi modtager meget gerne forslag til forbedringer

Struktureret og målrettet

Sådan kan Jeanette Søeballe, lærer på Egedalsskolen, bedst lide at arbejde. Det er krævende, men umagen værd. Hun holder af arbejdet som lærer og er glad for sit team

Jeanette Søeballe: Med to spor og ca. 500 elever har vi den rigtige størrelse, både hvad angår den faglige udvikling og udviklingen af de sociale kompetencer

Du var ikke helt afklaret på, hvad du ville med læreruddannelsen, da du i sin tid startede på seminariet, men du er blevet rigtig glad for at være lærer?

- Den daglige udfordring med at under vise en flok børn og en klasse er spændende, og med de redskaber vi har fået de seneste år fx med årsplaner, elevsamtaler og til en vis grad også elevplaner, kan man arbejde mere professionelt. Det giver helhed i vores arbejde. Det er tidskrævende, men det er det værd, for jeg kan lide at være målrettet og struktureret i mit arbejde. Jeg nyder også at arbejde i team. Man kommer tæt på sine kolleger, og vi kan hjælpe og inspirere hinanden til en bedre undervisning. Det kollegiale samarbejde giver mig arbejdsglæde, og den fleksibilitet, vi har på skolen med mulighed for, at man kan følge sin klasse i længere forløb sætter jeg også stor pris på. Udfordringen ligger i, at arbejdet kræver meget. Man bliver personligt så engageret, at man somme tider oplever at være på arbejde hele tiden. Tidskrævende er det og hele tiden med nye delopgaver. Vi bruger også megen tid på at skrive logbøger for hele klassen eller enkelte elever og på personaleintra må man hele tiden tjekke, om der er nye opgaver eller informationer. Børn, som vi er bekymrede for af den ene eller anden årsag, det være sig fagligt, adfærdsmæssigt eller socialt, fylder også meget i vores område.

Rummelighed - inklusion

Oplever du urolige elever som et problem i undervisningssituationen?

- Jamen, det oplever vi da også her, og man kan også, selvom det heldigvis er sjældent, stå i situationer, hvor man føler sig magtesløs overfor et bestemt barn eller bestemte børn. Men jeg tror på, at folkeskolen kan

rumme langt de fleste børn, hvis klasse-lærer og team er klædt på til det, og hvis ressourcerne følger med, for langt de fleste børn har det bedst ved at være i en almindelig klasse sammen med normalt fungerende børn.

Men er de nødvendige ressourcer rent faktisk til stede?

- Nogle gange er de, men der skal argumenteres godt for sagen i PPR, og der er jo ikke noget, der hedder fuld støtte. Har den pågældende elev 25 lektioner om ugen, skal man som lærer være heldig, hvis man får støtte i halvdelen af lektionerne. I min nuværende klasse har jeg to børn, som får støtte. Så jeg har stort set altid en anden lærer inde i klassen og i andre team på skolen har man nogle rummelighedstimer at gøre godt med.

En af de ting, jeg bed mærke i, da jeg skiftede fra Brøndby til Karlebo var, hvor forskelligt samarbejdet med Socialforvaltningen fungerede. I Brøndby fungerede det rigtig godt, og der var hjælp at hente, når nogle elever havde behov for det, og det var der mange, der havde.

Heroppe i det daværende Karlebo var der ikke lagt op til et tilsvarende samarbejde i blot tilnærmelsesvis samme grad. Det virkede som om socialforvaltningen var overbebyrdet, og PPR har også i dag nok at se til. Nu har vi fået de konsultative fora'er, og det er en klar forbedring, selvom man ikke på samme måde som i Brøndby støtter familien, som der ofte er brug for, hvis familien, barnet eller den unge ikke skal køre helt af sporet.

Derfor skal kommunen også roses for de nye fritidspas, så også de børn, hvor hjemmene ikke selv har råd til det, kan tage del i forskellige fritidsaktiviteter. Det er et tiltag, der virkelig batter og medvirker til at gøre en forskel.

Større søgning til skolerne i Kokkedal

Det har været et problem i Kokkedal-området, at ressourcerne stærke forældre nærmest pr. automatik valgte folkeskolerne fra til fordel for privatskolen NGG?

- På det område er der sket en ændring til det bedre takket være bl.a. de to sko-

Jeanette Søeballe er uddannet i Reading Recovery og har 10 ugentlige lektioner på skemaet

Hvad er Reading Recovery?

Reading Recovery er et undervisningsprogram udviklet gennem de sidste 35 år af forskere ved Auckland Universitet i New Zealand til glæde for utallige børn i mange lande, som er kommet godt i gang med læsningen og bevarer læselysten. I starten af 1. klasse testes og udvælges de børn der har brug for en ekstra indsats omkring læseindlæringen. Disse børn tilbydes 30 minutters daglig intensiv undervisning i en periode på 12-20 uger. Undervisningen varetages af en uddannet Reading Recovery lærer, som tilrettelægger undervisningen, så den passer til det enkelte barn. Målet er, at barnet skal nå op på klassens gennemsnitsniveau på kort tid.

leledere, der har ydet en stor indsats ude i daginstitutionerne, hvor de på forældre møder har orienteret om de mange kvaliteter, der findes både på Egedalsskolen og på Holmegårdsskolen. Så nu foretager forældrene i distriktet i langt højere grad et aktivt tilvalg af folkeskolerne i stedet for et fravalg. Det kommer især til udtryk på de yngste årgange, hvor vi har fået rigtig mange stærke forældre og børn, og vi har for første gang venteliste på nogle årgange. Glædeligt er det også, at vi nu oplever forældre, som af den ene eller anden grund opgiver privatskolen og i stedet søger hertil.

Skolestrukturen

En politisk diskussion og beslutning om kommunens fremtidige skolestruktur er nært forestående bl.a. fordi der bliver færre elever og dermed færre penge at gøre godt med. Har Egedalsskolen den rigtige størrelse? I Singapore, som overraskende på rekordtid er kommet i top 5 i verden, når det gælder elevernes faglige kunnen, har skolerne mellem 1000 og 1500 elever - Jeg synes faktisk, at vi med to spor og ca. 500 elever har den rigtige størrelse, både hvad angår den faglige udvikling og udviklingen af de sociale kompetencer. Lærerne kan give hinanden den fornødne faglige sparring, og både elever og lærere kender hinanden og kan sætte navn på ansigterne, så vi fx kan arbejde på tværs af klasserne, når vi skønner det bedst. Så for mig er skolens størrelse idéel og jeg har svært ved at se mig selv fungere som lærer på en skole, der eksempelvis var dobbelt så stor eller på en meget lille skole.

En god læseudvikling er vigtig

Hvad mener du på det overordnede politiske plan om Lars Løkkes nytårstale, hvor han bl.a. plæderer for en mere intensiv læseundervisning, om det så for nogle børn vil få den konsekvens, at de i en periode ikke følger alle fag i klassen?

- Jeg er enig i, at en god læseudvikling er vigtig, og at man i indskoling skal prioritere at få gang i læseindlæringen. Som lærer er jeg forpligtet til at følge elevernes læseudvikling og sørge for, at alle børn rykker fagligt, ikke nødvendigvis på samme tid og i samme takt, for man må respektere, at hvert barn lærer i sit tempo. Men en målrettet individuel indsats kan jeg nikke godkendende til, så når vi observerer børn, der har svært ved at knække læsekoden, sætter vi målrettet ind for at få dem på rette kurs, og vi kan jo se, det hjælper de pågæl-

Jeanette og 3. klasse øver „Fyrtøjet“. Det er træet til højre

Jeanette Søeballe

Jeanette Søeballe var ikke 100% afklaret på, hvad hun ville, da hun søgte ind på seminariet i 1993, men følte sig tiltrukket af at uddannelsen favnede bredt og matchede mange af hendes interesser, så hun blev dimitteret fra Blågård Seminarium i 1997 med dansk og religion som liniefag.

Den spinkle, nyuddannede lærer blev omgående - dog efter eget ønske - kastet for løverne på en hårdt belastet skole i Brøndby med 80% indvandrelever. Men imponerede hun ikke fysisk med højde og drøjde, var psyken til gengæld så robust, at hun fint stod for mosten i hele 7 år og havde det tilmed godt med det, indtil hun for 6 år siden flyttede til Nivå og blev ansat på Egedalsskolen. Også her stortrives hun med lærerarbejdet, som hun holder meget af.

Fra sin tid i Brøndby har hun erfaringer med undervisning i modtageklasser for tosprogede, men ellers har hun hovedsagelig undervist i dansk på mellemtrinnet og i indskoling, ligesom hun har undervist i sit andet liniefag, religion. I dette skoleår har hun bl.a. en delt klasselærerfunktion på 3. årgang, hvor der er fire lærere i teamet. Hun underviser også daglig i „Reading Recovery“, som er et læseprogram til første klasse, for børn, der har svært ved at knække læsekoden, og Jeanette Søeballe er glad for at man på Egedalsskolen prioriterer læseundervisningen højt. Hun er også kontaktlærer til elevrådet på mellemtrinnet, der netop står for at iværksætte en ”tale pænt” kampagne, der også åbner mulighed for at synliggøre elevrådet i kammeraternes bevidsthed.

Spændende oplever hun det også at være koordinator på mellemtrinnet, hvorfor hun naturligvis også har plads i skolens koordinationsudvalg, der holder møde hver anden uge og fungerer som et bindeled mellem afdelingerne og ledelsen, hvor man gensidigt orienterer hinanden og får drøftet aktuelle forhold. Det er bl.a. baggrunden for, at hun af ledelsen i år er blevet prikket til at melde sig til den lederuddannelse, kommunen har etableret, bl.a. for at kunne rekruttere kvalificerede ledere fra egen række i en tid, hvor ansøgerne ikke just står i kø til lederstillinger.

”Jeg har bl.a. været i praktik på Mørdrupskolen en uges tid, hvor jeg fulgte både skole- og SFO-leder i tykt og tyndt. Den kommunale lederuddannelse er en mulighed for at finde ud af, om det er noget, man kan se sig selv i et fremtidsperspektiv, fortæller Jeannette Søeballe, der dog endnu ikke, som det fremgår af interviewet, er afklaret på det punkt.

Hun er ikke som så mange andre kvindelige lærere lærerdatter, men er til gengæld gift med Martin, som er lærer på Rungsted skole. Her er klientellet noget anderledes end på Egedalsskolen, så selvfølgelig går snakken ved spisebordet i hjemmet i Nivå ofte om skoleforhold, hvor parrets to børn også får mulighed for at give et besyv med, for de går på Nivå Centralskole.

Hvad med fritiden? vil redaktøren vide.

- Har man det? lyder modspørgsmålet fra Jeanette med smil og løftet øjenbryn.

dende børn, men ressourcekrævende er det.

Sammenhængen mellem mål og midler

Man kan få sine tvivl om Lars Løkkes målrettede indsats kommer til at virke. Når halvdelen af kommunerne - vores egen inklusive - skærer ned på skolebudgetterne, kan det være svært at få øje på sammenhængen mellem mål og midler?

Vi får hele tiden tudet ørene fulde af, at den danske folkeskole er dyr, men det skyldes, at vi netop er en folkeskole for alle og derfor skal rumme mange forskellige elever. Det er jo ressourcekrævende, så når man nu fra højeste sted med statsministeren i spidsen vil satse på folkeskolen, må politikerne ikke bare i ord, men også i handling vise, at de mener det alvorligt.

Lærerprofessionen hører desværre til i top 10, når det gælder stress. Føler du dig stresset?

- Nu er stress jo nærmest en sygdomsbetegnelse, og på den måde føler jeg mig ikke stresset, men man har mange bolde i luften. Man bliver svedt, fordi man må løbe hurtigt. Der er så mange tråde og ender at holde fast i, at man undertiden føler, man mister overblikket, og man kan få dårlig samvittighed over de ting, man måske ikke får gjort. Egentlig ville man godt, men man har ikke overskud til det. Så det er et krævende job ikke mindst for de nyuddannede, der ofte oplever starten som end- og virkelig barsk.

Fremtiden

Hvordan ser du dit fremtidige lærerliv, på den korte og den lange bane, som man siger i nutidig jargon? Du har snuset lidt til et lederjob, går det den vej?

- Det er jeg ikke afklaret omkring, men det er i hvert fald ikke noget, der sker her og nu, for jeg er rigtig glad for at være lærer og kan lide at undervise, som vi gør her på Egedalsskolen. Jeg har et afvekslende arbejde med "Reading Recovery" – som klasselærer i team 3 og med andre spændende arbejdsområder, så jeg er yderst tilfreds med at være, hvor jeg er. Men på sigt kan det da godt være, jeg søger en ledelsesfunktion af en eller anden slags, selvom det ikke er nemt at bestride ledelsesfunktioner i folkeskolen. Men jeg kan godt lide at påtage mig ansvar og er meget glad for min arbejde som koordinator, så på den måde ligger det mig ikke fjern.

Færre elever - færre penge

Det er et af de uomgængelige vilkår for den debat og beslutning om en fremtidig skolestruktur, der nu går i gang i Fredensborg Kommune, hvor forslag til proces og tidsplan allerede lå på bordet i september 2009. Det forventes, at byrådet træffer endelig beslutning om evt. nedlæggelser, sammenlægninger mv. senest i december i år, så beslutninger får virkning fra august 2011

Der er risiko for eller udsigt til - afhængigt af øjnene, der ser - at skilteforvirringen ved Kokkedalskolerne bliver lidt mindre

Elevtallet falder ifølge prognoserne 10-11% i løbet af de næste 10 år, så mens der i 2009 var 6279 børn og unge i kommunen i alderen 6-16 år vil det tilsvarende tal i 2019 forventes at være faldet med 672 til 5607 børn og unge i den pågældende alder.

Prognoserne er baseret på kendt viden om boligmassen og befolkningssammensætning, og der er taget højde for planlagt nyt boligbyggeri.

Processen opdeles i kommunens fire bysamfund: Kokkedal, Nivå, Fredensborg og Humlebæk

Kokkedal

I Kokkedal, hvor mange elever – ca. halvdelen ifølge forvaltningens materiale – ikke går i de to distriktsskoler, skal man dog være opmærksom på, at skolerne er ved at tilbageerobre større markedsandel (læs interviewet med Jeanette Søeballe side 18), idet man i indskrivningen nu får ca. to tredjedele af eleverne fra området mod prognosens stipulerede halvdel. Man har i år i alt tre klasser med en klassekvotient på 25,7.

I 2014 vil klassekvotienten efter prognosen være 24,5 på de samme tre klasser,

eller 18,4, hvis eleverne fordeles på 4 klasser.

Nivå

Karlebo Skole er jo et kapitel for sig, og her vil klassekvotienten i 2014 være ned på 10,5

I Nivå, hvor Nivå Centralskole i dag er 3 sporet, mens Niverødgårdsskolen har to spor, er klassekvotienten i dette skoleår 20, mens der i 2014 med kun 4 klasser i området vil være 21,6.

Fredensborg

Fredensborg bysamfund har i dette skoleår i alt 6 klasser med en klassekvotient på 23,3.

Opretholder man i 2016 de 6 klasser, vil der være 19 elever i hver klasse, mens klassekvotienten bliver 22,8, hvis antallet af klasser reduceres til 5.

Humlebæk

De tre skoler i Humlebæk: Langebjergskolen, Baunebjergskolen og Humlebæk skole har i dag en samlet kapacitet til 6 klasser, men der har i flere år kun været 5, idet Baunebjergskolen kun har haft en børnehaveklasse. Klassekvotienten er for

Gør plads til de ældre, står der på trafiklyset ved Fredensborg Skole. Men selvom der er grønt lys, er det svært at bygge den gamle skole om til plejehjem

de 5 nuværende klasser 23,2. Beholder man 5 klasser i 2014, vil klassekvotienten blive 18,3, mens den bliver 22,8, hvis man kun opretter 4 klasser.

Børne- og Skoleudvalgsformand Hanne Berg, mener i interviewet side 15, at Karlebo Skole skal fortsætte, men måske administrativt lægges sammen med en anden skole.

De to drenge går i 6. klasse på Karlebo Skole, men ved ikke rigtig, hvad de synes om små skoler i forhold til store. Efter sommerferien skal Rasmus tv. til NGG, for der går hans søster. Nicklas fortsætter i 7. klasse på Nivå Central-skole

De udvalgte og de FRAVALGTE

Jeg håber, at ordet fravalgsskoler efterfølgende er blevet fjernet i forbindelse med udarbejdelsen af referatet fra Børne- og Skoleudvalgets møde samt fra skolestrukturdebatten i det hele taget.

Det skriver Jørgen Cseh, som er næstformand i Fredensborg Lærerkreds og TR på Baungebjergskolen

*Jørgen Cseh:
Hvad får man ud af at hænge enkelte skoler ud og dermed spille skolerne ud mod hinanden?*

I Fredensborg havde vi indtil for ganske nylig et skolevæsen, der bestod af 11 folkeskoler. Alle med hver deres særpræg, metoder, vaner og udfordringer.

Alle skolerne blev betragtet som lige værdige, når man ser bort fra en ressourcefordelingsmodel, hvis mål ikke var at skabe optimale forhold for alle skoler, men som favoriserede de skoler, der kunne maksimere driften ved at fylde så mange elever som lovligt muligt ind i klasserne.

Men som udgangspunkt blev alle skoler betragtet som lige værdige. Det er der nu sat en stopper for. Fredensborg skolevæsen består fremover af skoler og FRAVALGSSKOLER. Det fremgår af dagsordenen til mødet i Børne- og Skoleudvalget den 2. februar 2010, hvor det blandt andet hedder ” For at afskaffe fravalgsskoler, må man først og fremmest tilpasse kapaciteten, så der ikke er overskydende kapacitet i bysamfundet.” Lad os prøve at føre denne tankegang til ende. En skole består af elever,

forældre og personale. Hvis vi har at gøre med en fravalgsskole, har vi således også med fravalgselever, fravalgsforældre og fravalgspersonale at gøre. Elever, forældre og personale, der vælger en fravalgsskole, er kun at beklage.

I stedet for at sætte al kraft ind på at tale disse skoler op vælger man at omtale skolerne som fravalgsskoler. Hvad får man ud af at hænge enkelte skoler ud og dermed spille skolerne ud mod hinanden? Bortset fra vrede og frustration på de såkaldte ”fravalgsskoler”.

Af samme dagsorden til Børne- og Skoleudvalgsmødet fremgår det, at kommunen bør stræbe mod BÆREDYGTIGE skoler. Det påstås blandt andet, at bæredygtige skoler indeholder mindst 3 spor. Det kunne være rart at vide, hvilke videnskabelige undersøgelser, der underbygger denne påstand. Det vil endvidere medføre, at der på baggrund af elevtalsprognoserne for 2014 og 2019 kun vil være behov for en enkelt skole i hvert bysamfund, hvis man da vælger at følge alle de videnskabelige undersøgelser, der underbygger, at enhedsskolen er den optimale skoleform. Jeg håber, at ordet fravalgsskoler efterfølgende er blevet fjernet i forbindelse med udarbejdelsen af referatet fra Børne- og Skoleudvalgets møde samt fra skolestrukturdebatten i det hele taget. Det ville være fremmende for den kommende dialog.

Sådan lyder prognoserne, mens der skal tages stilling til skolestørrelser, skolenedlæggelser, skolesammenlægninger, fødeskoler og overbygningskole, fælles ledelse af flere skoler, heldagskole mv. I forvaltningens oplæg til Skoleudvalget den 1. sept. 2009 beskrives fordele og ulemper ved de forskellige løsningsmu-

ligheder indgående Økonomi spiller selvfølgelig også en rolle i forhold til skolestrukturen, idet store skoler selvsagt vil give nogle stor-driftsfordele, ligesom nedlæggelse af en skole vil give besparelser og en merindtægt, hvis ellers de pågældende skolebygninger kan sælges. Modsat kan det

Vi traf tilfældigt Karin Andersen foran Baunebjergskolen, hvor hun har været lærer i 5 år. Hun er så at sige kommet hjem, for hun har også været elev på skolen i 10 år og havde i sin tid bl.a. Lone Hagen og Anne Nielsen som lærere. Det er ingen hemmelighed, at Humlebæk Skole på mange måder må siges at have fysiske rammer, der ikke er helt nutids- og fremtidssvarende, men Karin Andersen tror ikke, politikerne tør røre Humlebæk Skole, når den nye skolestruktur skal vedtages. Hun forestiller sig, at Baunebjergskolen måske kunne blive overbygningsskole, nu man har alle faglokalerne, og så kunne eleverne gå på Langebjergskolen fra 0. til 6. inkl. Men alt i alt forholder Karin Andersen sig relativt afslappet til de spegede fremtidsudsigter, og at få nye kolleger ville da heller ikke være så tosset.

give ekstra udgifter, hvis en eller flere skoler skal udvides for at kunne tage imod eleverne fra den nedlagte skole. Lægger man skoler sammen, kan der være penge at spare til skoleledelse og administration.

Reelt ved man ikke, om store eller små skoler leverer den bedste undervisning, og politikerne kan kun forholde sig til økonomiske argumenter, når de vil nedlægge skoler, forlyder det i vores centrale fagblad "Folkeskolen" - måske en anelse populistisk.

For på lærerforeningens hjemmeside kan man erfare, at Danmarks Lærerforenings holdning på det punkt er, at en strukturændring skal forbedre undervisningens kvalitet, og som minimum skal det (skolenedlæggelser) ske inden for den hidtidige økonomiske ramme for skolevæsenet.

Et andet udgangspunkt for DLF er, at skolernes pædagogiske og faglige tilbud skal kunne leve op til de nuværende og kommende centrale krav og foreningen påpeger i den forbindelse, at lærernes kompetencer er grundlaget for god undervisning. Og uden at gå direkte ind i diskussionen om små skoler kontra store skoler, mener DLF, at lærersammensætningen på en skole bør sikre, at eleverne undervises i alle fag af liniefagsuddannede lærere, ligesom der bør være faglige

fællesskaber i fagene på skolen for at sikre den faglige sparring og udvikling og skolen bør have et specialcenter med specialpædagogisk ekspertise.

Skolernes fysiske rammer skal endvidere bl.a. give plads til tidssvarende klasselokaler/hjemmelokaler, lokaler til gruppearbejde og holddannelser og individuelt arbejde, fællesrum, tidssvarende faglokaler, et pædagogisk servicecenter, lærerarbejdspladser og udearealer med mu-

lighed for de lege- og aktivitetsformer, der er karakteristisk for de forskellige alderstrin. Læs evt. mere om lærerforeningens synspunkter vedr. ændringer i skolestrukturen på www.dlf.org.

Lokalt var kreds 36 i debatten forud for beslutningen om en ny Asminderød Skole ude med klare meldinger om, at fødeskoler med overbygningsskole ikke lige var sagen, og kredsen plæderede for helhedsskoler med udelte elever fra 0.-9. klasse. Kreds 36 vil selvfølgelig afgive høringssvar til efteråret og har allerede i forbindelse med den forestående proces arrangeret møder med lærerne i kommunens fire bysamfund i erkendelse af og forståelse for, at på et så følsomt område som strukturændringer på skoleområdet gælder det om at få inddraget så mange som muligt af kommunes interessenter på skoleområdet i debatten. En erkendelse, som også politikerne bør skrive sig bag øret.

På det store valgmøde på rådhuset, hvor samtlige opstillede partier var repræsenteret, blev politikerne i en kommentar fra salen betegnet som "kyllinger", fordi ingen af dem ville garantere, at der ikke skete skolenedlæggelser i den nye byrådsperiode. Kun Carsten Wulff ville garantere for Karlebo Skoles fortsatte beståen, antagelig i forvisning om, at der stadig er en del Venstrestemmer at hente ude på landet. De øvrige partier afstod fra at hoppe på limpinden, og afgav ikke garantier for noget som helst. Så på den led var politikerne karl for deres hat. Det håber vi også, de vil være under den kommende proces, så vi får en god skolestruktur, der kan vare ved i en længere årrække, så skolerne kan få arbejdsro og give både elever og lærere gode vilkår.

Vil du i kredsstyrelsen?

Stiller du op til kredsstyrelsen i Fredensborg Lærerkreds, kan du få optaget dit valggrundlag på max. 250 ord i Kredsbladets generalforsamlingsnummer. Deadline den 26. februar. Redaktionens adresse står i kolofonen på bagsiden.

Generalforsamlingen afholdes den 16. marts kl. 18-21 på Niverødgårdskolen

Der skal bl.a. vælges ny formand, idet Henriette Stein ikke genopstiller. Indtil videre er Jørgen Cseh eneste kandidat.

Der skal også vælges næstformand, som samtidig bliver kredsens 2. delegerede, kasserer og menige medlemmer af kredsstyrelsen og suppleanter.

Generalforsamling i Paletten afholdes den 11. marts kl. 19.00 på lærerværelset på Langebjergskolen.

Paletten er en kunstforening for alle ansatte med pårørende ved skolerne i Fredensborg

Tjek af CO₂, temperatur og luftfugtighed

Forening af kredse i Nordsjælland (FAK) har købt et Comfort-o-meter, som udlånes til kredsene. På Humlebækskolerne har man taget stikprøver, og i uge 8 bliver det samme gjort på BY, HE, TI, GRY og HO i Helsingør.

Læs Liselotte Baks baggrundsartikel i næste ordinære nummer

Med det Comfort-o-meter, FAK har købt til udlån i kredsene, kan man samtidig måle CO₂-niveauet, temperatur og luftfugtighed. Med hensyn til temperatur anbefales en temperatur på 21-22°C.

CO₂-indholdet måles i ppm (parts per million) og ifølge bygningsreglementet anbefales max 1200ppm i et lokale. Prisen for det pågældende Comfort-o-meter er kr. 3995,- ex. moms.

Der er allerede undersøgt klasselokaler, hvor værdierne kom helt op på 3960ppm. Det har indflydelse på elevernes og lærernes velbefindende og påvirker elevernes læring i negativ retning. Man kan naturligvis ikke udelede noget signifikant af de sporadiske målinger på Humlebækskolerne, men vi bringer alligevel resultaterne, der måske giver et fingerpeg

Hej Ole.

Grænseværdien for CO₂ i et lokale er 1000 ppm (milliontedele). Efter at have undervist i hhv. fysiklokalet og 9 klasselokal i 30 minutter blev denne værdi overskredet. Der var luften godt ud forud for undervisningen i begge lokaler. Endvidere var luftfugtigheden for lav i klasselokalet. Så selvom der blev luftet ud, var indeklimaet dårligt. Lærerværelset var udmærket, dog skal det nævnes, at der var 3 mennesker i lokalet og der blev målt 930 ppm (hvad mon der sker når vi er 30 til et PR møde?)

mvh

Jepp Lilholt

Fysiklærer på Baunebjergskolen

Kurt Løgstrup-Nielsen er SIK på Langebjergskolen

Torben Florin er TR og fysiklærer på Humlebæk Skole

Jeg har lavet 3 grafer ud fra de data, der kom fra udstyret:

Af CO₂ grafen kan man konstatere, at CO₂ niveauet stiger til næsten 1200 ppm fra målingen bliver sat i gang til (formodentlig) institutionen lukker, hvorefter CO₂ niveauet falder til ca 550 ppm natten over.

De sidste målinger er taget efter børnene er mødt ind igen og viser derfor en mindre stigning. Så vidt jeg husker, er det ikke alarmerende i flg apparatet. Men en grundigere måling kunne være nødvendig p.g.a. mine begyndervanskeligheder.

Af temperatur og luftfugtighed kan man læse, at:

1: Apparatet har lavet målinger, mens det blev kalibreret, for det skal foregå udendørs.

2: Luftfugtigheden er i det gule område - altså noget man skal være opmærksom på. Temperaturen ligger rimeligt stabilt på omkring 22½ grader Celsius. I følge en eller anden miljøhjemmeside, jeg var inde på, er der en sammenhæng mellem temperatur og luftfugtighed. Hvis man sænker temperaturen vil luftfugtigheden stige. Igen noget der kræver grundigere målinger.

Kurt Løgstrup-Nielsen, SIK på Langebjergskolen

Torben Florin har lavet 3 målinger tirsdag den 12. januar på Humlebæk Skole.

1. måling kl. 8.25 - 9.45 i et „normalt“ klasselokale. CO₂ målingen: Lavest 650ppm højeste 3020 ppm. Det skal dog siges, at der på det tidspunkt, hvor målingen var højest, var 2 klasser i lokalet, men vi har jo som bekendt årgangsundervisning på HS. Så det er jo meget normalt. Temperaturen i lokalet lå mellem 20,2 og 22 grad. Fugt lavest 44,8 højst 57%RF

2. måling kl. 9.50 - 12.15 på biblioteket CO₂ målingen: Lavest 750ppm højeste 930 ppm. Temperaturen lå mellem 21,7 og 25,3 grad. Fugt lavest 26,9, højst 31,5%RF (temmelig tørt og varmt).

3. måling kl. 12.15 - 13.45 i et „normalt“ klasselokale CO₂ målingen: Lavest 988 ppm højeste 1280ppm. Temperaturen lå mellem 17,5 og 18,8 grad (temmelig koldt). Fugt lavest 40%RF højst 45%RF

Vi har primært fokuseret på CO₂ indholdet, men de andre tal er da også interessante.

Uvidenheden overtrumfer igen fakta

Vi ved, at det først og fremmest er vedligeholdelsen af læsning – især blandt drenge på trinnene efter indskolingen – der skal sættes ind overfor. Og man lærer ikke kun at vedligeholde og udvikle læsning i dansk, men i alle fag, fastslår Jens Raahauge

Vi går ind i et nyt årti, så nu er det slut med nullerne, konstaterede vores statsminister i sin nytårstale. Og så må vi jo se hvad vi skal forstå ved det.

Helge Sander er jo stadig forskningsminister og nøglefigur i et samfund der skal leve af viden. At han sidder der beror ifølge de mange kommentatorer som laver regeringsrokader betydeligt hurtigere end nogen statsminister, på at han var Anders Foghs ven snarere end forskningens. Men han sidder der endnu og arbejder nu også på universitetsfronten på at skabe noget privat – som nok skal kickstartes efter Lars Løkke-modellen: overpris. På hvis bekostning?

44 lovændringer

Men lad os se bort fra Sander og holde os til troen på at vidensamfundets forvaltere vil bruge forskningens indsigt, når nu de går i gang med statsministerens andet løfte: et 360 graders eftersyn af folkeskolen.

Vi har haft en del eftersyn i de seneste år, men de har nok kun været 180 grader. Og de har kun ført til 44 lovændringer.

Det er lidt ligesom dansen om juletræet. De første mange gange går man den ene vej på første vers, den anden vej på andet vers, men da der kun er to veje, så må man gå den første vej igen på tredje vers. Og når nu man har erfaret at der kun er en bane, så kan man jo lige så godt bare gå rundt – 360 grader – og give træet et eftersyn.

Men hvilken gangart mon de vælger i den marienborgske runddans: den hopsa som statsministeren antydede i sin nytårsros til elevernes samarbejdsevner og kreativitet, eller den march som lå i det lidt jovialt-buttede håndkantslag om at så skal I også lære at læse, og vi skal kunne se på nettet om I kan.

Meget tyder på det sidste, selv om det kan være vanskeligt at forene alle regeringens målsætninger og handlinger på uddannelsesområdet.

Undervisningen forkvales

Vi skal i verdensklasse, men målt på de faglige test som ikke sikrer de kompetencer der udspringer af at man har sat det fagligt tilegnede i spil i tværfaglige

Jens Raahauge: Det er lidt ligesom dansen om juletræet. De første mange gange går man den ene vej på første vers, den anden vej på andet vers, men da der kun er to veje, så må man gå den første vej igen på tredje vers.

og problemorienterede projekter. Og det til trods for at angelsaksisk forskning tyder på en forkvakling af undervisningen når test baseres på pensum og ikke på det daglige arbejde. Vi lever i et vidensamfund; kun det politiske system må sidde forskning overhørig. Det kan man kalde rollemodelvirksomhed. Eleverne skal lære at læse. De skal have en læsegaranti, og hvis de ikke kan efter 2. klasse, må de droppe andre fag indtil de kan. Dette udtales for det første efter at læsningen i indskolingen er løftet, og efter at vi har erfaret at det først og fremmest er vedligeholdelsen af læsning – især blandt drenge på trinnene efter indskolingen – der skal sættes ind overfor. Og dette skal ske i alle fag, for man lærer ikke kun at vedligeholde og udvikle læsning i dansk, men i alle fag.

Altså endnu et tegn på at uvidenheden overtrumfer det vi ved.

En skandale

Danmark skal rustes til den globaliserede verden. Men det er lykkedes folketinget at skrue en læreruddannelse sammen der decimerer uddannelsen af tysk-, fransk-, naturfags- og praktisk-musiske

lærere. Dette er intet mindre end en skandale, og Bertel Haarders svar er ”at det kan seminarierne ikke være bekendt”.

Men det vi først og fremmest ved fra forskning i mange lande er – som nævnt i det afgående redaktørfyrtårn Thorkild Thejsens leder i Folkeskolen nr. 2, 2010 – at den bedste sikring af elevernes udbytte af undervisningen er solid uddannelse og ditto efteruddannelse af lærerne. Han drømmer om at dansen om skolen gemmer på gaven: en efteruddannelsesaranti. Og lad os så bede til at den kan blive pakket ind i en uddannelseskvalitet og -alsidighed. Kunne de dansende dog blot løfte sig lidt, så vi hopsaer imod en excellent skole og ikke imod en excel-skole.

*Den opmærksomme læser har bemærket, at Jens ikke sætter grammatisk komma. Det bemærkede også vores mangeårige klummeskriver, Tage Kampman. Han er tidligere seminarirektor, chef i Ministeriet, et talgeni og har en fænomenal hukommelse. Han satte sig ind i pausekommateringen, kun for at tjekke Raahauges kommatering og kunne efterfølgende maile redaktøren denne besked:
Han gør det sør'me rigtigt, Ole.*

KREDSBLADET

Kredsbladet udgives af Danmarks Lærerforenings Kreds 35 og 36:
Lærere i Helsingør og Fredensborg
Oplag: 1850 ex.

Ansvh. redaktør: Ole Sejer Jørgensen
Bakken 7, 3050 Humlebæk
(Bladets adresse)

Tlf. 49 19 40 52
Fax: 49 19 40 52 (efter aftale)
E-mail adresse:
ole.sejer@teliamail.dk

Numrene 2a og 2b er to særnumre om generalforsalingerne.

Deadline nr. 3/2010:

Mandag den 19. april

Udkommer i uge 18